

Warszawa, dnia 4 września 2025 r.

Poz. 45

**ZARZĄDZENIE NR 41
KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY GRANICZNEJ**

z dnia 4 września 2025 r.

w sprawie uprawnień do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek

Na podstawie art. 9 ust. 7 pkt 1 i 6a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Zarządzenie określa:

- 1) rodzaje nadawanych funkcjonariuszom Straży Granicznej uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek;
- 2) szczegółowy zakres wymagań niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu jednostek pływających Straży Granicznej danego typu, z uwzględnieniem szczegółowego zakresu obowiązków na stanowisku służbowym, na które funkcjonariusz został mianowany albo jest przewidziany do mianowania;
- 3) formy uzyskiwania oraz tryb i warunki nadawania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek;
- 4) podmioty właściwe do nadawania uprawnień oraz weryfikacji spełnienia wymagań, o których mowa w pkt 2, a także tryb ich nadawania;
- 5) sposób dokumentowania nadanych uprawnień oraz prowadzenia ewidencji osób uprawnionych do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek.

§ 2. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) wymagania - zakres kwalifikacji morskich, wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu jednostek pływających Straży Granicznej;
- 2) uprawnienia - prawo do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej danego typu albo przy użyciu jednostek pływających danego typu, z uwzględnieniem szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień na stanowisku służbowym, na które funkcjonariusz został mianowany albo jest przewidziany do mianowania;
- 3) funkcjonariusz - funkcjonariusza Straży Granicznej;
- 4) kandydat - funkcjonariusza ubiegającego się o nadanie uprawnień;
- 5) dywizjon - dywizjon Straży Granicznej;

- 6) placówka - placówkę Straży Granicznej;
- 7) jednostka pływająca - jednostkę pływającą Straży Granicznej;
- 8) statek - statek morski w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. - Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309) oraz statek w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 18);
- 9) kwalifikacje morskie - dokumenty potwierdzające kwalifikacje morskie funkcjonariuszy wykonujących obowiązki służbowe lub przewidzianych do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej lub przy użyciu tych jednostek, uzyskane w wyniku ukończenia szkoleń albo kursów, potwierdzone świadectwem, dyplomem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez instytucję zewnętrzną;
- 10) dział pokładowy - dział nawigacyjny odpowiedzialny za inwentarz pokładowy, konserwację i obsługę jednostki pływającej oraz jej urządzeń, z wyłączeniem konserwacji i obsługi pozostającej we właściwości działu maszynowego;
- 11) dział maszynowy - działy: mechaniczny, elektromechaniczny i elektroautomatyczny odpowiedzialne za eksploatację, konserwację i naprawę układów napędowych oraz systemów wsparcia na jednostce pływającej;
- 12) protokół - dokument określający wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych stanowiących wymagania do nadania uprawnień, podlegających zaliczeniu w trakcie okresu adaptacyjnego;
- 13) okres adaptacyjny - okres w którym funkcjonariusz nabywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne oraz uzyskuje z ich zakresu zaliczenia, w celu nadania uprawnień;
- 14) świadectwo - dokument potwierdzający nadanie uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej;
- 15) STCW - Standards of Training, Certification and Watchkeeping;
- 16) Konwencja STCW - Międzynarodowa konwencja o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzona w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 202, z 1999 r. poz. 286, z 2018 r. poz. 1866 i 2088, z 2019 r. poz. 103 oraz z 2025 r. poz. 10);
- 17) GMDSS - Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa (ang. Global Maritime Distress and Safety System);
- 18) GOC - świadectwo ogólne operatora (ang. General Operator's Certificate);
- 19) LRC - świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu (ang. Long Range Certificate);
- 20) SRC - świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu (ang. Short Range Certificate);
- 21) SEP - eksploatacja sieci elektrycznych oraz urządzeń pracujących pod napięciem według Stowarzyszenia Elektryków Polskich;
- 22) G1 - uprawnienie SEP z grupy elektrycznej;
- 23) G2 - uprawnienie SEP z grupy energetycznej i ciepłowniczej;
- 24) E - uprawnienie SEP z zakresu eksploatacji;
- 25) D - uprawnienie SEP z zakresu dozoru;
- 26) ITR - indywidualne techniki ratunkowe;
- 27) BWiOW - bezpieczeństwo własne i odpowiedzialność wspólna;
- 28) PPOŻ - ochronę przeciwpożarową;
- 29) ECDIS - System Obrazowania Elektronicznych Map i Informacji Nawigacyjnych;
- 30) ARPA - Radarowy Automatyczny System Śledzenia i Aktywizacji Ech;
- 31) SG - Straż Graniczną;

- 32) MOSG - Morski Oddział Straży Granicznej;
- 33) WSE - wyłączną strefę ekonomiczną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 oraz z 2025 r. poz. 409);
- 34) dni techniki - dni, o których mowa w § 278 pkt 15 zarządzenia nr 95 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 31 października 2014 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG poz. 120, z późn. zm.¹⁾);
- 35) ZSZS - zintegrowany system zarządzania siłownią na jednostce pływającej;
- 36) MPS - materiały pędne i smary w rozumieniu § 1 pkt 39 zarządzenia nr 95 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 31 października 2014 r. w sprawie zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej;
- 37) CO - centralne ogrzewanie jednostki pływającej;
- 38) PRS - polski rejestr statków określony ustawą z dnia 26 października 2000 r. o Polskim Rejestrze Statków (Dz. U. z 2023 r. poz. 966);
- 39) ZSRN - Zautomatyzowany System Radarowego Nadzoru Polskich Obszarów Morskich;
- 40) UPS - zasilacze awaryjne na jednostce pływającej;
- 41) OPA - obronę przeciwwawaryjną;
- 42) łódź RIB - jednostkę pływającą pontonową ze sztywnym dnem, zaliczaną do lekkich środków pływających, przeznaczoną do szybkiego reagowania (ang. Rigid Inflatable Boat);
- 43) Poradnik IAMSAR - Międzynarodowy Lotniczy i Morski Poradnik Poszukiwania i Ratowania (ang. International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual);
- 44) MKS - Międzynarodowy Kod Sygnałowy zatwierdzony przez Międzynarodową Organizację Morską w Londynie w 1969 r.;
- 45) POM - polskie obszary morskie w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 46) WZD - Wydział Zabezpieczenia Działań;
- 47) SAR - Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (ang. Search and Rescue).

§ 3. 1. Zadania SG pozostające we właściwości:

- 1) dywizjonów - mogą być wykonywane w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu jednostek pływających;
 - 2) placówek albo komórek organizacyjnych w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, właściwych w sprawach zabezpieczenia działań - mogą być wykonywane przy użyciu jednostek pływających.
2. Funkcjonariusze mogą pełnić służbę w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu jednostek pływających wyłącznie jeżeli posiadają uprawnienia określone niniejszym zarządzeniem. Dopuszcza się możliwość pełnienia służby w składzie załogi jednostki pływającej albo przy jej użyciu przez kandydata.
3. Nabywanie przez funkcjonariuszy uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu jednostek pływających odbywa się w formach i na zasadach określonych w niniejszym zarządzeniu.

¹⁾ Zmiany wymienionego zarządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. KGSG z 2014 r. poz. 132, z 2015 r. poz. 29 i 89, z 2016 r. poz. 20, 64 i 113, z 2017 r. poz. 15 i 54, z 2018 r. poz. 63 i 83, z 2019 r. poz. 16, 22 i 37, z 2020 r. poz. 45, z 2021 r. poz. 37, z 2023 r. poz. 25 i 61, z 2024 r. poz. 61 i 73 oraz z 2025 r. poz. 2.

Rozdział 2

Rodzaje uprawnień nadawanych w Straży Granicznej oraz warunki ich nadania

§ 4. 1. Funkcjonariuszom nadaje się uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających danego typu albo przy użyciu jednostek pływających danego typu, z uwzględnieniem obowiązków i uprawnień na stanowisku służbowym, na które funkcjonariusz został mianowany albo jest przewidziany do mianowania.

2. Nadanie uprawnień możliwe jest po spełnieniu wymagań w zakresie przewidzianych dla danego typu jednostki i rodzaju uprawnień, kwalifikacji morskich oraz zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych uzyskanych w toku postępowania o nadanie uprawnień.

3. W przypadku przyjęcia do eksploatacji w Straży Granicznej jednostki pływającej innego typu niż określony w przepisach niniejszego zarządzenia, uprawnienia nadane funkcjonariuszom przez podmiot będący wykonawcą jednostki pływającej, zachowują ważność do czasu wydania przepisów określających rodzaje i warunki nabywania uprawnień do pełnienia służby w składzie załogi tej jednostki pływającej albo przy jej użyciu.

4. Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej informuje niezwłocznie Komendanta Głównego Straży Granicznej o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 3.

§ 5. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu OPV 70 nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej;
- 3) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej;
- 4) I oficer wachtowy;
- 5) I oficer - mechanik wachtowy;
- 6) oficer elektroautomatyk;
- 7) II oficer wachtowy;
- 8) II oficer - mechanik wachtowy;
- 9) starszy bosman;
- 10) specjalista łączności i obserwacji technicznej;
- 11) kucharz;
- 12) starszy marynarz;
- 13) starszy elektryk;
- 14) starszy motorzysta wachtowy;
- 15) marynarz wachtowy - bosman;
- 16) motorzysta wachtowy - elektryk;
- 17) marynarz wachtowy;
- 18) motorzysta wachtowy.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu OPV 70 jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie następujących kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, ARPA – poziom zarządzania, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, sprawowanie opieki medycznej nad chorym, problematyka ochrony na statku;

- 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, ARPA – poziom zarządzania, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, sprawowanie opieki medycznej nad chorym, problematyka ochrony na statku;
- 3) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 4) I oficer wachtowy – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 5) I oficer mechanik wachtowy – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 6) oficer elektroautomatyk – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, przeszkolenie z obsługi i konserwacji układów zasilania o napięciu przekraczającym 1 kV, problematyka ochrony na statku;
- 7) II oficer wachtowy – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 8) II oficer mechanik wachtowy – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 9) starszy bosman – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 10) specjalista łączności i obserwacji technicznej – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, problematyka ochrony na statku;
- 11) kucharz - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, problematyka ochrony na statku;
- 12) starszy marynarz - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 13) starszy elektryk - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 14) starszy motorzysta wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 15) marynarz wachtowy - bosman - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;

- 16) motorzysta wachtowy-elektryk - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 17) marynarz wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 18) motorzysta wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu OPV 70 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 6. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu SKS 40 nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej;
- 3) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej;
- 4) oficer wachtowy;
- 5) starszy bosman;
- 6) oficer mechanik wachtowy;
- 7) starszy elektryk;
- 8) specjalista łączności i obserwacji technicznej;
- 9) starszy marynarz;
- 10) starszy motorzysta wachtowy;
- 11) motorzysta wachtowy - elektryk;
- 12) motorzysta wachtowy;
- 13) marynarz wachtowy - bosman;
- 14) marynarz wachtowy;
- 15) kucharz.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu SKS 40 jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, ARPA – poziom zarządzania, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, sprawowanie opieki medycznej nad chorym, problematyka ochrony na statku;
- 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej – obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, ARPA – poziom zarządzania, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, sprawowanie opieki medycznej nad chorym, problematyka ochrony na statku;
- 3) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacji sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;

- 4) oficer wachtowy - obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 5) starszy bosman - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 6) oficer mechanik wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 7) starszy elektryk - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, świadectwo ratownika, świadectwo starszego ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E, G2-D, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 8) specjalista łączności i obserwacji technicznej - obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, problematyka ochrony na statku;
- 9) starszy marynarz - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 10) starszy motorzysta wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 11) motorzysta wachtowy-elektryk - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 12) motorzysta wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, G2-E, problematyka ochrony na statku;
- 13) marynarz wachtowy-bosman - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 14) marynarz wachtowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, świadectwo ratownika, problematyka ochrony na statku;
- 15) kucharz - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, problematyka ochrony na statku.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu SKS 40 określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 7. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu IC 16 M III/SAR 1500 nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) zastępca dowódcy;
- 3) oficer mechanik;
- 4) marynarz pokładowy.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu IC 16 M III/SAR 1500 jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: LRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika;
- 2) zastępca dowódcy - obejmujących: LRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, świadectwo ratownika;
- 3) oficer mechanik - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, świadectwo ratownika, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E;
- 4) marynarz pokładowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu IC 16 M III/SAR 1500 określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 8. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu GRIFFON 2000 TD nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) zastępca dowódcy;
- 3) mechanik.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu GRIFFON 2000 TD jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, wewnętrzne szkolenie specjalistyczne uprawniające do obsługi jednostek pływających typu poduszkowiec;
- 2) zastępca dowódcy - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, wewnętrzne szkolenie specjalistyczne uprawniające do obsługi jednostek pływających typu poduszkowiec;
- 3) mechanik - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, wewnętrzne szkolenie specjalistyczne uprawniające do obsługi jednostek pływających typu poduszkowiec.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu GRIFFON 2000 TD określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 9. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu PATROL 240 BALTIC nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) zastępca dowódcy;
- 3) mechanik;
- 4) elektryk;
- 5) marynarz pokładowy;
- 6) artylerzysta.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu PATROL 240 BALTIC jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, nautyczne dowodzenie statkiem, świadectwo ratownika;
- 2) zastępca dowódcy - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, świadectwo ratownika;
- 3) mechanik - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, PPOŻ – stopień wyższy, dowodzenie siłownią okrętową, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-D, G1-E;
- 4) elektryk - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, świadectwo ratownika;
- 5) marynarz pokładowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy;
- 6) artylerzysta - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu PATROL 240 BALTIC określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 10. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu JACHT CONRAD-46 nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) bosman;
- 3) motorzysta;
- 4) marynarz pokładowy.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu JACHT CONRAD-46 jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: GOC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, patent jachtowego sternika morskiego;
- 2) bosman - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, patent jachtowego sternika morskiego;
- 3) motorzysta - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E, patent żeglarza jachtowego;
- 4) marynarz pokładowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, patent żeglarza jachtowego.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu JACHT CONRAD-46 określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 11. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) bosman;
- 3) motorzysta;

4) marynarz pokładowy.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny;
- 2) bosman - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy;
- 3) motorzysta – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E;
- 4) marynarz pokładowy - obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 12. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu MI-6, M-35 nadaje się w następującym zakresie:

- 1) dowódca;
- 2) motorzysta.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu MI-6, M-35 jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) dowódca - obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasad udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, ARPA – poziom operacyjny;
- 2) motorzysta – obejmujących: BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy, eksploatacje sieci elektrycznych i urządzeń pracujących pod napięciem – G1-E.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu MI-6, M-35 określa załącznik nr 8 do zarządzenia.

§ 13. 1. Do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu nadaje się uprawnienia dowódcy.

2. Warunkiem nadania uprawnień dowódcy do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będącej na wyposażeniu dywizjonu jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich, obejmujących: SRC, BWiOW, elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej, ITR, PPOŻ – stopień podstawowy.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających będących na wyposażeniu dywizjonu, określa załącznik nr 9 do zarządzenia.

4. Do pełnienia służby przy użyciu jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających będących na wyposażeniu dywizjonu, w charakterze załoganta może zostać dopuszczony funkcjonariusz, który posiada kwalifikacje morskie z zakresu ITR.

§ 14. 1. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu WZD MOSG nadaje się w następującym zakresie:

- 1) sternik;

2) nawigator.

2. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu WZD MOSG jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich:

- 1) sternik – obejmujących: LRC, ITR, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, patent motorowodnego sternika morskiego;
- 2) nawigator – obejmujących: LRC, ITR, ECDIS, ARPA – poziom operacyjny, patent motorowodnego sternika morskiego.

3. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu WZD MOSG określa załącznik nr 10 do zarządzenia.

4. Poza funkcjonariuszami posiadającymi uprawnienia, o których mowa w ust. 1, do wykonywania działań bojowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu WZD MOSG mogą zostać dopuszczeni funkcjonariusze komórek organizacyjnych w jednostkach organizacyjnych SG, właściwych w sprawach zabezpieczenia działań, którzy w ramach obowiązków służbowych i na podstawie odrębnych przepisów realizują te działania oraz posiadają kwalifikacje morskie z zakresu ITR.

§ 15. 1. Do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG nadaje się uprawnienia dowódcy.

2. Warunkiem nadania uprawnień dowódcy do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG, której rejon działania obejmuje wody śródlądowe oraz wody morskie, jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich, obejmujących: SRC, ITR, patent motorowodnego sternika morskiego.

3. Warunkiem nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG, której rejon działania obejmuje wody śródlądowe oraz wody morskie w strefie do 2 Mm od brzegu, w porze dziennej, jest spełnienie wymagań określonych w rozdziale 3 oraz posiadanie kwalifikacji morskich obejmujących: SRC, ITR, patent sternika motorowodnego.

4. Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG określa załącznik nr 11 do zarządzenia.

5. Do pełnienia służby przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG, w charakterze załoganta może zostać dopuszczony funkcjonariusz, który posiada kwalifikacje morskie z zakresu ITR.

§ 16. Funkcjonariusza zajmującego stanowisko służbowe lub przewidzianego do mianowania na stanowisko służbowe, na którym szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień przewiduje wykonywanie obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej, który nie posiada kwalifikacji morskich odpowiadających wymaganiom rodzajowi uprawnień, kieruje się niezwłocznie do Wyższej Szkoły Straży Granicznej lub podmiotu zewnętrznego prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie nadawania kwalifikacji morskich, w celu uzyskania kwalifikacji morskich wymaganych do nadania odpowiednich uprawnień.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawie nadawania uprawnień

§ 17. 1. Komendant właściwego dywizjonu, niezwłocznie po mianowaniu podległego mu funkcjonariusza na stanowisko służbowe, na którym szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień przewiduje wykonywanie obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej lub funkcjonariuszowi przewidzianemu do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej, sporządza protokół, który wydaje funkcjonariuszowi. Wzór protokołu określa załącznik nr 12 do zarządzenia.

2. Nadanie numeru protokołu, wydanie oraz pobranie protokołu wpisuje się do ewidencji wydanych protokołów, prowadzonej przez komórkę kadrowo-szkoleniową właściwego dywizjonu. Wzór ewidencji wydanych protokołów określa załącznik nr 13 do zarządzenia.

3. Warunkiem wydania protokołu, o którym mowa w ust. 1, jest posiadanie przez funkcjonariusza kwalifikacji morskich z zakresu:

- 1) ITR;
- 2) BWiOW;
- 3) PPOŻ – poziom podstawowy;
- 4) elementarnych zasad udzielania pierwszej pomocy medycznej.

4. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 3, funkcjonariusza przed wydaniem protokołu kieruje się niezwłocznie na szkolenia umożliwiające uzyskanie kwalifikacji morskich, o których mowa w ust. 3.

5. Komendant właściwego dywizjonu może sporządzić i wydać protokół podległemu funkcjonariuszowi posiadającemu uprawnienia, który przewidywany jest do wykonywania w składzie załogi tego samego typu jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej tego samego typu innych obowiązków służbowych niż dotychczasowe, albo obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej, innego typu niż dotychczasowa. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku funkcjonariusza, mianowanego albo przewidzianego do mianowania na stanowisko służbowe w WZD MOSG, którego szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień przewiduje wykonywanie zadań przy użyciu jednostki pływającej, sporządzenie i wydanie protokołu, o którym mowa w ust. 1, następuje na pisemny wniosek naczelnika tego wydziału. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku funkcjonariusza, mianowanego albo przewidzianego do mianowania na stanowisko służbowe w placówce MOSG, którego szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień przewiduje wykonywanie zadań przy użyciu jednostki pływającej sporządzenie i wydanie protokołu, o którym mowa w ust. 1, następuje na pisemny wniosek komendanta właściwej placówki. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

8. W protokole określa się, stosownie do nabywanych uprawnień, zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, zgodnie z wykazem zagadnień teoretycznych i umiejętności praktycznych ustalonych dla danego typu jednostki pływającej. Zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień, uwzględnia specyfikę danego typu jednostki pływającej, rodzaj uprawnień oraz charakter przypisanych do nich zadań w składzie załogi jednostki pływającej lub przy użyciu tej jednostki.

§ 18. 1. Po otrzymaniu protokołu funkcjonariusz rozpoczyna okres adaptacyjny, w ramach którego jako kandydat zapoznaje się ze specyfiką jednostki pływającej oraz rodzajem i zakresem obowiązków objętych protokołem oraz nabywa wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne niezbędne do uzyskania uprawnień.

2. W trakcie okresu adaptacyjnego kandydat jest zobowiązany do zaliczenia poszczególnych części z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych, określonych w protokole.

3. Okres adaptacyjny przebiega pod nadzorem wyznaczonego funkcjonariusza, posiadającego wiedzę teoretyczną i praktyczną w dziale pokładowym lub maszynowym, popartą odpowiednio wykonywaniem obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej, który czuwa nad przebiegiem okresu adaptacyjnego.

4. Funkcjonariusza nadzorującego przebieg okresu adaptacyjnego wyznacza komendant właściwego dywizjonu, w decyzji, o której mowa w § 20 ust. 1.

§ 19. 1. Okres adaptacyjny kandydata nie może trwać dłużej niż:

- 1) 6 miesięcy od dnia wydania protokołu, o którym mowa w § 17 ust. 1, 6 i 7;
- 2) 3 miesiące od dnia wydania protokołu, o którym mowa w § 17 ust. 5.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, komendant właściwego dywizjonu może jednorazowo przedłużyć określony w ust. 1 czas trwania okresu adaptacyjnego, o czas trwania okoliczności stanowiących przyczynę tego przedłużenia, nie dłużej jednak niż o 3 miesiące.

3. Do okoliczności stanowiących podstawę przedłużenia okresu adaptacyjnego w szczególności zalicza się: zwolnienie lekarskie, wypadek losowy, delegowanie kandydata do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Straży Granicznej lub innej miejscowości niż miejscowość pełnienia służby lub inne powody uniemożliwiające spełnienie wymagań określonych w ust. 1, jeżeli nie nastąpiły one z winy kandydata.

4. Przedłużenie czasu trwania okresu adaptacyjnego kandydata następuje w drodze pisemnej decyzji komendanta właściwego dywizjonu.

§ 20. 1. Komendant właściwego dywizjonu w drodze decyzji wyznacza członków komisji, którzy dokonują weryfikacji wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych kandydata.

2. W skład komisji powołuje się funkcjonariuszy posiadających odpowiednią wiedzę specjalistyczną, wykonujących obowiązki służbowe w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu jednostek pływających, odpowiadających uprawnieniom, do uzyskania których wyznaczony został kandydat.

3. W skład komisji mogą być również powołani funkcjonariusze, niewykonujący zadań w składach załóg jednostek pływających, którzy pełnią służbę we właściwym dywizjonie i posiadają odpowiednią wiedzę teoretyczną lub umiejętności praktyczne.

4. Komisja składa się z co najmniej trzech funkcjonariuszy. Określając liczebność komisji, komendant właściwego dywizjonu uwzględnia charakter uprawnień, do uzyskania których kieruje się kandydata. Komisję powołuje się spośród funkcjonariuszy zajmujących stanowiska służbowe lub posiadających uprawnienia, określone w załączniku nr 14 do zarządzenia.

5. Pracami komisji kieruje przewodniczący, którego wyznacza komendant właściwego dywizjonu.

6. Weryfikacji wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień dowódcy, zastępcy dowódcy o specjalności pokładowej lub zastępcy dowódcy o specjalności elektromechanicznej w składzie załogi jednostki pływającej typu OPV 70 albo SKS 40, dokonuje komisja powołana przez Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej w drodze decyzji. Do składu komisji powołuje się przedstawiciela komórki merytorycznej oddziału właściwej w sprawach morskich oraz komendanta lub zastępcę komendanta dywizjonu, a także osoby wyróżniające się wiedzą teoretyczną, umiejętnościami praktycznymi lub kwalifikacjami morskimi. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku konieczności nadania uprawnień w stosunku do komendanta dywizjonu lub zastępcy komendanta dywizjonu, przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio. W skład komisji mającej dokonać weryfikacji wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania komendantowi albo zastępcy komendanta dywizjonu uprawnień w rozumieniu niniejszego zarządzenia, nie mogą wchodzić osoby zajmujące stanowiska podległe służbowo komendantowi dywizjonu lub zastępcy komendanta dywizjonu.

8. Funkcjonariusze wchodzący w skład komisji, w trakcie trwania okresu adaptacyjnego potwierdzają pisemnie w protokole wydanym kandydatowi, spełnienie wymagań z zakresu poszczególnych zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych.

9. W przypadku niespełnienia wymogów pozwalających na zaliczenie poszczególnych zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych, funkcjonariusz wchodzący w skład komisji, wobec którego kandydat przystąpił do tego zaliczenia, nie zamieszcza wpisu w protokole, odsyłając kandydata celem ponownego podejścia do zaliczenia, po uprzednim uzupełnieniu wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych.

§ 21. 1. Weryfikacja posiadanej przez kandydata wiedzy teoretycznej następuje w formie przeprowadzonego przez członka komisji egzaminacyjnej zaliczenia obejmującego poszczególne zagadnienia z zakresu wiedzy teoretycznej.

2. Zaliczenie poszczególnych zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej określonej w protokole może nastąpić, w oparciu o przedłożone przez kandydata dokumenty, w szczególności dyplomy, świadectwa, patenty oraz inne dokumenty, w zakresie w jakim potwierdzają one znajomość treści określonych w protokole.

3. Uzyskanie zaliczenia z zakresu wiedzy teoretycznej określonej w protokole w trybie, o którym mowa w ust. 2, nie zwalnia kandydata z obowiązku zaliczenia pozostałego zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych.

§ 22. 1. W okresie adaptacyjnym kandydat uczestniczy:

- 1) w przypadku uprawnień o których mowa w § 5 - 12, w co najmniej trzech służbach granicznych w formie dyżuru, dozoru lub patrolowania, w wymiarze nie mniejszym niż 100 godzin, pełnionych na typie jednostki pływającej, z zakresu której nabywa uprawnienia;

2) w przypadku uprawnień o których mowa w § 13 - 15, w co najmniej trzech służbach granicznych w formie dyżuru, dozoru lub patrolowania w wymiarze nie mniejszym niż 15 godzin, pełnionych na typie jednostki pływającej, z zakresu której nabywa uprawnienia.

2. Celem udziału kandydata w służbach granicznych jest kształcenie i sprawdzenie umiejętności praktycznych określonych w protokole.

3. Udział w służbach, o których mowa w ust. 1, realizowany jest pod nadzorem innego funkcjonariusza, który wykonuje obowiązki służbowe na stanowisku, na którym charakter wykonywanych obowiązków służbowych jest tożsamy lub zbieżny z zakresem uprawnień, do których uzyskania kandydat został wyznaczony.

4. Warunkiem dopuszczenia do udziału w służbach, o których mowa w ust. 1, jest uzyskanie zaliczenia z wszystkich części obejmujących zakres wiedzy teoretycznej określonej w protokole.

5. Weryfikacja posiadanych przez kandydata umiejętności praktycznych, których sprawdzenie nastąpiło podczas udziału w służbach, o których mowa w ust. 1, następuje w formie przeprowadzonego przez członka komisji egzaminacyjnej zaliczenia obejmującego poszczególne części z zakresu umiejętności praktycznych. Jeżeli specyfika poszczególnych umiejętności praktycznych na to pozwala, weryfikacja umiejętności praktycznych może nastąpić poza służbami, o których mowa w ust. 1, w szczególności podczas dni techniki.

§ 23. 1. Zakończenie okresu adaptacyjnego następuje z chwilą uzyskania zaliczenia wszystkich części z zakresu wiedzy teoretycznej i praktycznej określonych w protokole albo upływu okresu, o którym mowa w § 19 ust. 1 lub 2.

2. Kandydat, który w trakcie okresu adaptacyjnego uzyskał zaliczenie z zakresu wszystkich części wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezwłocznie przekazuje komendantowi właściwego dywizjonu, wydany protokół, celem jego zatwierdzenia.

3. Funkcjonariusz wyznaczony do nadzoru sporządza pisemną opinię z przebiegu okresu adaptacyjnego, którą przekazuje komendantowi właściwego dywizjonu. Opinia zawiera w szczególności ocenę dyspozycyjności funkcjonariusza w okresie adaptacyjnym, poziom zaangażowania w uzyskiwanie zaliczeń z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, a także odporność na warunki hydrometeorologiczne.

4. Komendant właściwego dywizjonu otrzymując dokumentację, o której mowa w ust. 2 i 3, zatwierdza i niezwłocznie przekazuje, za pośrednictwem naczelnika Wydziału Morskiego MOSG, Komendantowi MOSG wraz z pisemnym wnioskiem o nadanie odpowiednich uprawnień. W przypadku stwierdzenia, że w protokole przekazanym do zatwierdzenia występują niezaliczone zagadnienia z zakresu wiedzy teoretycznej lub umiejętności praktycznych, komendant właściwego dywizjonu przed zatwierdzeniem zwraca protokół kandydatowi celem uzupełnienia stwierdzonych braków. W przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 7, nie sporządza się wniosku o nadanie uprawnień.

5. Wzór wniosku o nadanie uprawnień określa załącznik nr 15 do zarządzenia.

§ 24. 1. Niezaliczenie któregośkolwiek z elementów określonych w protokole, w terminie określonym w § 19 ust. 1 lub 2, skutkuje negatywnym wynikiem postępowania o nadanie uprawnień.

2. Komendant właściwego dywizjonu, w przypadku negatywnego wyniku postępowania o nadanie uprawnień, może ponownie sporządzić i wydać protokół funkcjonariuszowi, który nie uzyskał uprawnień w toku dotychczasowego postępowania.

3. W przypadku ponownego uzyskania negatywnego wyniku postępowania w sprawie o nadanie uprawnień, bezpośredni przełożony funkcjonariusza, na polecenie komendanta właściwego dywizjonu, dokonuje zmiany szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień, uwzględniając w szczególności brak możliwości wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej, w zakresie wymagającym uprawnień, których dotyczyło postępowanie.

4. W przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 7, czynności określone w ust. 2 i 3 wykonuje Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy pełniących służbę w MOSG, na stanowiskach służbowych w strukturze placówek i WZD.

Rozdział 4

Nadawanie uprawnień oraz obieg dokumentacji związanej z uzyskaniem uprawnień

§ 25. 1. Uprawnienia, o których mowa w rozdziale 2, nadaje Komendant MOSG.

2. Podstawę do nadania uprawnień stanowi wniosek o ich nadanie, zatwierdzony protokół oraz posiadanie kwalifikacji morskich wymaganych do nadania uprawnień. W przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 7, podstawą nadania uprawnień jest protokół zatwierdzony przez Komendanta MOSG oraz posiadanie kwalifikacji morskich.

3. Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej nadaje kandydatowi uprawnienia wskazane we wniosku, oraz wydaje świadectwo potwierdzające uzyskanie uprawnień. O nadaniu uprawnień informuje się komendanta dywizjonu, który wystąpił z wnioskiem o nadanie uprawnień, a w przypadku funkcjonariusza pełniącego służbę w placówce MOSG lub WZD MOSG, także komendanta właściwej placówki MOSG lub naczelnika WZD MOSG.

4. Zatwierdzony protokół ewidencjonuje i przechowuje Wydział Morski MOSG, który prowadzi ewidencję funkcjonariuszy, którym nadano uprawnienia, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju uzyskanych uprawnień oraz daty ich nadania. Ewidencja może być prowadzona w wersji papierowej lub elektronicznej. Wzór ewidencji określa załącznik nr 16.

5. Kopie świadectwa przekazuje się do komórki kadrowej celem włączenia do akt osobowych funkcjonariusza, któremu nadano uprawnienia.

6. Wzór świadectwa potwierdzającego uzyskanie uprawnień określa załącznik nr 17 do zarządzenia.

§ 26. 1. Nadane uprawnienia zachowują ważność bezterminowo, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2.

2. Nadane uprawnienia tracą ważność z upływem 5 lat od dnia zaprzestania wykonywania przez funkcjonariusza obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających danego typu i w danym zakresie lub przy użyciu jednostek pływających danego typu i w danym zakresie.

3. Informację o upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, komendant właściwego dywizjonu, placówki MOSG lub naczelnik WZD MOSG, niezwłocznie przekazuje Komendantowi MOSG, za pośrednictwem Wydziału Morskiego MOSG.

4. Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej informuje pisemnie funkcjonariusza o utracie uprawnień. Kopię pisemnej informacji włącza się do akt osobowych funkcjonariusza oraz przekazuje do wiadomości komendanta właściwego dywizjonu, placówki MOSG lub naczelnika WZD MOSG. Utratę uprawnień odnotowuje się w ewidencji, o której mowa w § 25 ust. 4.

§ 27. 1. Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej, może na wniosek komendanta właściwego dywizjonu, nadać uprawnienia, bez konieczności odbycia okresu adaptacyjnego oraz uzyskania zaliczenia zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, funkcjonariuszowi, który posiada wymagane dla tych uprawnień kwalifikacje morskie, a także ważne uprawnienia, wyczerpujące zakres zagadnień teoretycznych i umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień, które mają zostać nadane.

2. Nadanie uprawnień w trybie, o którym mowa w ust. 1, następuje po przeprowadzeniu przez komendanta właściwego dywizjonu weryfikacji wymaganych kwalifikacji morskich oraz protokołów sporządzonych w ramach postępowania o nadanie uprawnień, które uzyskał funkcjonariusz i ich zbieżności z zakresem wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych obejmujących uprawnienia, które mają zostać nadane.

Rozdział 5

Wymagania do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostek pływających przeznaczonych do realizacji zadań wyłącznie na wodach śródlądowych, niebędących na wyposażeniu MOSG

§ 28. 1. Do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej przeznaczonej do realizacji zadań wyłącznie na wodach śródlądowych i niebędącej na wyposażeniu MOSG, zwanej dalej „śródlądową jednostką pływającą SG”, w charakterze sternika może zostać dopuszczony funkcjonariusz posiadający kwalifikacje sternika motorowodnego lub wyższe, potwierdzone odpowiednim patentem.

2. Sternik jest odpowiedzialny za dowodzenie jednostką pływającą oraz jej eksploatację zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Przełożony funkcjonariusza, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych w charakterze sternika śródlądowej jednostki pływającej SG, weryfikuje spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1.

4. Komendanci oddziałów Straży Granicznej, w których realizuje się zadania z udziałem śródlądowych jednostek pływających, prowadzą wykaz funkcjonariuszy spełniających wymagania do wykonywania obowiązków służbowych sternika śródlądowej jednostki pływającej SG. Wzór wykazu określa załącznik nr 18 do zarządzenia.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 29. 1. Do postępowań w przedmiocie uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu tych jednostek, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia, stosuje się przepisy niniejszego zarządzenia.

2. Uzyskane w toku dotychczasowych postępowań w przedmiocie uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu tych jednostek, zaliczenia z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych zachowują ważność.

3. Zrealizowany przez funkcjonariusza w ramach wszczętego i niezakończonego postępowania w przedmiocie uzyskania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu tych jednostek wymiar czasu służby na jednostkach pływających pełniących służbę graniczną lub prowadzących działania graniczne oraz służby w charakterze dublera dyżurnego wachty portowej, w przypadku niezakończenia postępowania przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia, zalicza się na poczet okresu adaptacyjnego, o którym mowa w § 22 ust. 1 niniejszego zarządzenia, w ramach postępowania o nadanie tego samego rodzaju uprawnień, w składzie załogi jednostki pływającej lub przy użyciu jednostki pływającej tego samego typu.

§ 30. Uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek, nadane przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia zachowują ważność, z zastrzeżeniem § 31. Przepis § 26 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 31. 1. Osoby, które uzyskały w Straży Granicznej uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających albo przy użyciu tych jednostek przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia i nie posiadają kwalifikacji morskich w rozumieniu niniejszego zarządzenia, są zobowiązane uzyskać kwalifikacje morskie do dnia 31 grudnia 2028 r.

2. W przypadku nieuzupełnienia kwalifikacji morskich w terminie, o którym mowa w ust. 1 nadane uprawnienia tracą ważność. Przepis § 26 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 32. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

Komendant Główny Straży Granicznej

gen. dyw. SG Robert BAGAN

²⁾Niniejsze zarządzenie było poprzedzone:decyzją nr 66 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie zasad uzyskiwania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych na jednostkach pływających Straży Granicznej będących na wyposażeniu dywizjonów Morskiego Oddziału Straży Granicznej i decyzją nr 75 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad uzyskiwania uprawnień do dowodzenia jednostkami pływającymi Straży Granicznej typu Ponton bez załóg etatowych - które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia, oraz decyzją nr 186 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 23 października 2014 r. w sprawie zasad wykorzystania jednostek pływających Straży Granicznej będących na wyposażeniu placówek Straży Granicznej i Wydziału Zabezpieczenia Działań Morskiego Oddziału Straży Granicznej - która w zakresie, w jakim dotyczy wymagań w przedmiocie uprawnień i kwalifikacji załogi, traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

Załączniki do zarządzenia nr 41
Komendanta Głównego Straży Granicznej
z dnia 4 września 2025 r.
Załącznik nr 1

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu OPV 70

Tabela nr 1 – dowódca

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
Lp.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) zasady manewrowania podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych;

		5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) organizacja pływania jednostki pływającej podczas wykonywania działań granicznych; 8) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 9) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 12) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 13) organizacja dni techniki.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza oraz Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania i przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane elementy z nawigacji taktycznej (meldunek radarowy, manewr antykolizyjny, manewry na zbliżenie, poszukiwanie); 7) wybrane zagadnienia dotyczące określania dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji); 8) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej i łodzi RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 4) działanie ZSZS.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej w zakresie ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego, c) zdarzeń, d) maszynowego, e) wachty portowej; 3) zasady prowadzenia: a) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, b) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, c) formularzy technicznych pokładowym i mechanicznym.
12.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
13.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów mechanizmów oraz urządzeń pomocniczych; 2) wytyczne w sprawie prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
14.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
Lp.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej SG podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) sytuacji awaryjnych, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami. 5) określanie dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji).
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) kierowanie i koordynowanie PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.

7.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego, c) zdarzeń; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.
----	-----------------------	--

Tabela nr 2 – zastępca dowódcy o specjalności pokładowej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
Lp.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) kierowanie działaniami grupy kontrolnej; 7) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 8) zasady sporządzania notatek urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 9) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) zasady manewrowania jednostką pływającą; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe;

		10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 11) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane elementy z nawigacji taktycznej (meldunek radarowy, manewr antykolizyjny, manewry na zbliżenie, poszukiwanie); 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodzi RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej; 6) zasady obsługi systemu ZSRN.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 4) działanie ZSZS.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń.

12.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
Lp.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej SG podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych sytuacji awaryjnych, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika nawigacyjnego, b) dziennika zdarzeń, c) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych – Technika specjalna i uzbrojenie.

Tabela nr 3 – zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki w dziale maszynowym.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL;

		5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) zasady prowadzenia przeglądów: a) mechanizmów oraz urządzeń pomocniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych i pomocniczych, c) wyposażenia elektrycznego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) znajomość zasad przeglądów i remontów wg PRS.

9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych oraz dziobowego steru strumieniowego, c) elektrycznych mechanizmów głównych.
10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych, wyporowych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych,

		f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej – dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB; 11) działanie ZSZS.
11.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu podstawowej pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) wachty portowej, c) formularza technicznego, d) książki zapisów olejowych, e) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, f) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, g) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, h) dokumentacji technicznej na łodziach RIB; i) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) głównych agregatów prądotwórczych (różne warianty sterowania), b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego; 2) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) ZSZS; 3) usuwanie usterek i niesprawności.

2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) postojowego agregatu prądotwórczego, awaryjnego agregatu prądotwórczego, b) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, c) wirówek, d) sprężarek, e) kotła CO wraz z palnikiem, f) pomp: zęzowej i balastowej, g) pomp PPOŻ, h) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, i) wciągarki kotwicznej, j) biologicznej oczyszczalni ścieków, k) urządzenia wody lodowej, l) urządzenia oczyszczania wód balastowych, m) odolejacza, n) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), o) kabestanów cumowniczych, p) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), q) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów okrętowych: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody lodowej, m) ścieków sanitarnych,
----	---------------------------------------	---

		n) wentylacji, o) klimatyzacji, p) CO, q) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 4) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) UPS, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych, d) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, e) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, f) sieci elektrycznych na łodziach RIB, g) ZSZS; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (w różnych wariantach), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu podstawowej pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego, b) formularzy technicznych, c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, d) książki zapisów olejowych.

Tabela nr 4 – I oficer wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania innych statków; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady kierowanie działaniami grupy kontrolnej; 8) sporządzanie notatek urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 9) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 10) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących

		w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowy Kodeks ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej w zakresie ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej; 7) znajomość wyposażenia i zasad obsługi ambulatorium.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia formularzy technicznych i dzienników w dziale pokładowym jednostki pływającej oraz łodzi RIB.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia łodzi RIB do realizacji działań granicznych; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzenie dokumentacji z kontroli jednostki pływającej.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarie steru, awarie napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 5) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 6) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS i SG na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.

5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie; a) dziennika nawigacyjnego, b) dziennika zdarzeń, c) książek materiałowych.

Tabela nr 5 – I oficer – mechanik wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) organizacja pływania jednostki pływającej podczas wykonywania działań granicznych; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 10) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 11) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 12) organizacja dni techniki w dziale maszynowym.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW;

		4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowy Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego i mechanizmów pomocniczych; 2) wytyczne w sprawie prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.

9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego; 2) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych;
10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ (w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej), g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów okrętowych: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej,

		g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, t) oleju brudnego, u) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), v) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 6) budowa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych, b) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS.
--	--	---

11.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) podstawowe zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) wachty portowej, c) formularza technicznego, d) książki zapisów olejowych, e) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, f) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, g) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, h) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
14.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) głównych agregatów prądotwórczych (różne warianty sterowania), b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego; 2) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) ZSZS; 3) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) postojowego agregatu prądotwórczego, awaryjnego agregatu prądotwórczego, b) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, c) wirówek, d) sprężarek, e) kotła CO wraz z palnikiem, f) pomp: zęzowej i balastowej, g) pomp PPOŻ, h) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, i) wciągarki kotwicznej, j) biologicznej oczyszczalni ścieków, k) urządzenia wody lodowej, l) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, m) odolejacza, n) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), o) kabestanów cumowniczych, p) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), q) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów okrętowych: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego,

		e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) balastowego, j) wody sanitarnej, k) wody lodowej, l) ściekowej, m) wentylacji, n) klimatyzacji, o) CO, p) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy i uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 4) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) UPS, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych, d) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, e) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, f) ZSZS;

		2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawy udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego, b) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych narzędziowych.

Tabela nr 6 – oficer elektroautomatyk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) organizacja dni techniki w sekcji elektroautomatycznej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).

4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów: a) mechanizmów oraz urządzeń elektrycznych na jednostce pływającej, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych i pomocniczych, c) wyposażenia elektrycznego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) organizacja dni techniki w sekcji elektroautomatyki; 3) przepisy określające zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie SG; 4) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego; 2) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych; 3) działanie ZSZS.

10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego,
-----	---	--

		k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych, c) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 6) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS.
11.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom;

		4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) dziennika wachty portowej, c) formularza technicznego, d) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, e) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, f) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
14.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej na jednostce pływającej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) głównych agregatów prądotwórczych (różne warianty sterowania), b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego; 2) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) ZSZS; 3) usuwanie usterek i niesprawności.

2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) postojowego agregatu prądotwórczego, c) awaryjnego agregatu prądotwórczego, d) wirówek, e) sprężarek, f) kotła CO wraz z palnikiem, g) pomp: zęzowej i balastowej, h) pomp PPOŻ, i) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, j) wciągarki kotwicznej, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), p) kabestanów cumowniczych, q) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), r) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów okrętowych: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) balastowego, j) wody sanitarnej, k) wody lodowej, l) ściekowej,
----	---------------------------------------	--

		m) wentylacji, n) klimatyzacji, o) CO, p) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy i uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 4) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 6) obsługa: a) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, b) ZSZS; 7) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) UPS, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych, d) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, e) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, f) ZSZS; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawy udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
----	---------------------	---

Tabela nr 7 – II oficer wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) zasady kierowania działaniami grupy kontrolnej; 6) sygnały do zatrzymania jednostki pływającej; 7) dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 8) zasady sporządzania notatek urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 9) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 10) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących

		w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej (w tym łodzi RIB), ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 3) znajomość wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym jednostkom pływającym; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej; 7) znajomość wyposażenia i obsługi ambulatorium.
11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń;

		3) zasady prowadzenia formularzy technicznych i dzienników w dziale pokładowym jednostki pływającej oraz łodzi RIB.
II.	CZEŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia łodzi RIB do realizacji działań granicznych; 2) przeprowadzenie kontroli statku jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzenie dokumentacji z kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie łodzią RIB podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) holowania, c) wejścia i wyjścia z portu, d) sytuacji awaryjnych w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.

5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika nawigacyjnego, b) dziennika zdarzeń, c) książek materiałowych.

Tabela nr 8 – II oficer – mechanik wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki w dziale maszynowym.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979);

		6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów głównych agregatów prądotwórczych, pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego i mechanizmów pomocniczych; 2) wytyczne w sprawie prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego; 2) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych; 3) działanie ZSZS.

10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego,
-----	---	--

		k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, c) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 6) budowa i rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS.
11.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu i środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) podstawowe zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa

		morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) dziennika wachty portowej, c) formularza technicznego, d) książki zapisów olejowych, e) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, f) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, g) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, h) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
14.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) głównych agregatów prądotwórczych (różne warianty sterowania), b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego; 2) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) ZSZS; 3) usuwanie usterek i niesprawności.

2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) postojowego agregatu prądotwórczego, awaryjnego agregatu prądotwórczego, b) wirówek, c) sprężarek, d) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, e) kotła CO wraz z palnikiem, f) pomp: zęzowej i balastowej, g) pomp PPOŻ, h) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, i) wciągarki kotwicznej, j) biologicznej oczyszczalni ścieków, k) urządzenia wody lodowej, l) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, m) odolejacza, n) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), o) kabestanów cumowniczych, p) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), q) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) balastowego, j) wody sanitarnej, k) wody lodowej, l) ściekowej, m) wentylacji,
----	---------------------------------------	---

		n) klimatyzacji, o) CO, p) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy oraz uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 4) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) UPS, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych, d) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, e) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, f) ZSZS; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawy udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
----	------------------------	---

Tabela nr 9 – starszy bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) sygnały do zatrzymania statku; 5) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 6) zasady sporządzania: a) protokołu kontroli statku, b) notatki urzędowej i służbowej; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) zadania jednostki pływającej, rozkłady alarmowe na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 2) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 3) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) organizacja pływania jednostki pływającej podczas wykonywania działań granicznych; 6) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 8) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 9) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej oraz łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej i łodzi RIB), ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.

7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówek; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej oraz urządzeń pokładowych; 2) wiedza z zakresu przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) żurawików łodziowych i dźwigów pokładowych, b) wciągarki kotwicznej i kabestanów, separatora tłuszczu; 3) wiedza z zakresu przygotowania do pracy i eksploatacji systemu sprężonego powietrza, myjki ciśnieniowej oraz tankowania łodzi RIB.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR– w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej; 6) znajomość wyposażenia i obsługi ambulatorium.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia formularzy technicznych i dzienników w dziale pokładowym jednostki pływającej oraz łodzi RIB.
12.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia łodzi RIB do realizacji działań granicznych; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzenie dokumentacji z kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) koordynacja działań pokładowych podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) sytuacji awaryjnych, obejmujących w szczególności: awarie steru, awarie napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) posługiwanie się MKS; 3) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) postępowanie we współpracy ze śmigłowcem.
----	---------------------	---

Tabela nr 10 – specjalista łączności i obserwacji technicznej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) sygnały do zatrzymania statku; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 6) zasady sporządzania: a) protokołu kontroli statku, b) notatki urzędowej i służbowej; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej (w tym łodzi RIB), ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz na łodziach RIB; 2) zasady obsługi oraz wykorzystania sprzętu obserwacji – kamera optoelektroniczna, dron; 3) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 4) zasady prowadzenia korespondencji radiowej zgodnie z przepisami GMDSS; 5) zasady wykorzystania flag wg MKS; 6) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej; 7) obsługa systemu ZSRN.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym do nabywanych uprawnień; 4) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej i udzielanie pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia: a) książki ewidencji jednorazowego użytku, b) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych.
11.	Dokumentacja służbowa	Zasady prowadzenia dziennika: a) zdarzeń, b) nawigacyjnego, c) korespondencji radiowej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Wykorzystanie sprzętu i urządzeń do realizacji działań granicznych.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty z zakresu niezbędnego dla nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu niezbędnego dla nabywanych uprawnień; 3) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dzienników: a) zdarzeń, b) nawigacyjnego, c) korespondencji radiowej.

Tabela nr 11 - kucharz

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej oraz prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania statku; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) podstawowe zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979);

		7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 3) rejon pływania oraz przepisy portowe.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, znajdującego się na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) wiedza z zakresu przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) żurawików łodziowych, b) kabestanów.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasada działania systemu wentylacji i PPOŻ w kambuzie; 4) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu;

		3) zasad udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów z zakresu nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) obsługa żurawików łodziowych; 4) gospodarka odpadami i prowadzenie dokumentacji w tym zakresie.
3.	Nawigacja	Obsługa w podstawowym zakresie urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu obserwacyjnego na jednostce pływającej; 2) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 12 – starszy marynarz

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania statku; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) sporządzanie notatek i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) podstawowe zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych;

		10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG;

		3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej; 6) podstawowe dane techniczne sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacyjnego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) wiedza z zakresu przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) żurawików łodziowych i dźwigów pokładowych, b) wciągarki kotwicznej i kabestanów; 3) wiedza z zakresu przygotowania do pracy i eksploatacji systemu sprężonego powietrza, myjki ciśnieniowej, tankowania łodzi RIB.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	Zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń.
11.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie dokumentacji z kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wacht z zakresu nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej i łodziach RIB; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej na jednostce pływającej i łodziach RIB.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podjęcie łodzią RIB poszkodowanego z wody; 4) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 13 – starszy elektryk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).

4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) silników elektrycznych z magnesami trwałymi, c) pędników azymutalnych, d) silnika elektrycznego z dziobowym sterem strumieniowym, e) rozdzielnic - przetwornic częstotliwości MEP, f) transformatorów MET; 2) budowa wyposażenia elektrycznych mechanizmów głównych; 3) działanie ZSZS.

9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego,
----	---	--

		k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych, c) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 6) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) źródeł prądu na łodziach RIB, c) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS.
10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu;

		3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) formularza technicznego, c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, d) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, e) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
13.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) postojowego agregatu prądotwórczego, awaryjnego agregatu prądotwórczego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) wciągarki kotwicznej, i) biologicznej oczyszczalni ścieków, j) wody lodowej, k) odolejacza, l) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, m) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza),

	n) kabestanów cumowniczych, o) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), p) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody lodowej, m) ściekowej, n) wentylacji, o) klimatyzacji, p) CO, q) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy i uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 4) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
--	---

2.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) UPS, c) systemu ładowania baterii akumulatorowych, d) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, e) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, f) źródeł prądu na łodziach RIB, g) ZSZS; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) głównego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), c) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności; 5) przeprowadzenie konserwacji urządzeń i rozdzielnic znajdujących się na jednostce pływającej; 6) dobór bilansu elektrycznego na jednostce pływającej.
3.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
4.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawy udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 14 – starszy motorzysta wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych i codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979);

		6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności na jednostce pływającej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy: a) głównych zespołów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego; 2) znajomość mechanizmów głównych na łodziach RIB.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych; 2) zasady prowadzenia obsługi profilaktycznych i remontów; 3) podział remontów; 4) organizacja dni techniki; 5) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.
9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprzężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej,

		f) pomp PPOŻ, rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji,
--	--	---

		q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych, c) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 6) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS; 8) źródła prądu na łodziach RIB; 9) budowa, dane techniczne, parametry pracy mechanizmów pomocniczych na łodziach RIB.
10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu i środków ratunkowych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawowe zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) dziennika wachty portowej,

		c) formularza technicznego, d) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, e) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) obsługa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego, d) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych, e) ZSZS; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) obsługa postojowego agregatu prądotwórczego oraz awaryjnego agregatu prądotwórczego; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, f) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, g) wciągarki kotwicznej, h) biologicznej oczyszczalni ścieków, i) wody lodowej, j) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, k) odolejacza, l) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), m) kabestanów cumowniczych; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego,

	c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody lodowej, m) ściekowej, n) wentylacji, o) klimatyzacji, p) CO, q) oleju brudnego, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 4) przygotowanie do pracy i uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 5) przygotowanie do pracy, uruchomienie urządzeń głównych i pomocniczych na łodziach RIB; 6) wykorzystania sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 7) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 8) usuwanie usterek i niesprawności.
--	--

3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) źródeł prądu na łodziach RIB; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej.
4.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 15 – marynarz wachtowy – bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatki urzędowej i służbowej oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień;

		3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) rejon pływania oraz przepisy portowe; 3) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 4) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania obsługi sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) żurawików łodziowych i dźwigów pokładowych, b) wciągarki kotwicznej i kabestanów;

		3) zasady przygotowania do pracy i eksploatacji systemu sprężonego powietrza, myjki ciśnieniowej, tankowania łodzi RIB.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Podstawowe przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
11.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty z zakresu nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Nawigacja	Obsługa podstawowych urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.
4.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 16 – motorzysta wachtowy - elektryk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) podstawowe zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia: a) przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych, b) obsług profilaktycznych i remontów; 2) podział remontów; 3) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego; 4) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych na łodziach RIB.

8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) głównych zespołów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego; 2) znajomość mechanizmów głównych na łodziach RIB.
9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego, j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych,

		f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej, c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych, c) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 6) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS; 8) dane techniczne, parametry pracy mechanizmów pomocniczych, budowa łodzi RIB.
--	--	--

10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) wachty portowej, c) formularza technicznego, d) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, e) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) obsługa postojowego agregatu prądotwórczego oraz awaryjnego agregatu prądotwórczego; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, f) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, g) wciągarki kotwicznej, h) biologicznej oczyszczalni ścieków, i) urządzenia wody lodowej, j) urządzenia do oczyszczania wód balastowych,

		k) odolejacza, l) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), m) kabestanów cumowniczych, n) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), o) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody lodowej, m) ściekowej, n) wentylacji, o) klimatyzacji, p) CO, q) oleju brudnego; 4) przygotowanie do pracy i uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych; 5) przygotowanie do pracy, uruchomienie urządzeń głównych i pomocniczych na łodziach RIB; 6) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 7) obsługa:
--	--	---

		a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 8) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa źródeł prądu na jednostce pływającej; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej.
3.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
4.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
5.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego na łodziach RIB, b) formularza technicznego na łodziach RIB, c) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, d) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.

Tabela nr 17 – marynarz wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania statku; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) rejon pływania oraz przepisy portowe; 3) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 4) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) żurawików łodziowych i dźwigów pokładowych, b) wciągarki kotwicznej i kabestanów; 3) zasady przygotowania do pracy i eksploatacji systemu sprężonego powietrza, myjki ciśnieniowej, tankowania łodzi RIB.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZEŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienie wachty z zakresu nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych w zakresie nabywanych uprawnień.

3.	Nawigacja	Podstawowa obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
4.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu obserwacyjnego i radiolokacyjnego na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 18 – motorzysta wachtowy

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu;
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności na jednostce pływającej.
7.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych oraz rodzaje przeglądów; 2) zasady prowadzenia obsług profilaktycznych i remontów; 3) podział remontów; 4) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy: a) głównych zespołów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, dziobowego steru strumieniowego.
9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) zespołów prądotwórczych (postojowy agregat prądotwórczy, awaryjny agregat prądotwórczy), b) wirówek, c) sprzężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, sprzętu do współpracy ze śmigłowcem oraz OPA na jednostce pływającej, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, h) żurawików łodziowych, i) dźwigu pokładowego oraz dźwigu prowiantowego,

		j) wciągarek kotwicznych, k) biologicznej oczyszczalni ścieków, l) urządzenia wody lodowej, m) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, n) odolejacza, o) chłodnic, p) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), q) kabestanów, r) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), s) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady przygotowania i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej, g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, k) wody sanitarnej, l) wody słodkiej, m) ścieków sanitarnych, n) wody lodowej, o) wentylacji, p) klimatyzacji, q) CO, r) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) mgły wodnej,
--	--	---

		c) Novec, d) armatek wodnych, e) kurtyn wodnych, f) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa: a) systemu ładowania baterii akumulatorowych oraz UPS, b) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, c) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 6) budowa oraz rozmieszczenie: a) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ; 7) działanie ZSZS; 8) budowa, dane techniczne, parametry pracy mechanizmów pomocniczych łodzi RIB.
10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawowe zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika wachty portowej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) obsługa: a) głównych agregatów prądotwórczych, b) pędników azymutalnych, c) dziobowego steru strumieniowego, d) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych, e) ZSZS; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) obsługa postojowego agregatu prądotwórczego oraz awaryjnego agregatu prądotwórczego; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, f) pomp: wirowych, śrubowych, krętych i przeponowych, g) wciągarki kotwicznej, h) biologicznej oczyszczalni ścieków, i) urządzenia wody lodowej, j) urządzenia do oczyszczania wód balastowych, k) odolejacza, l) instalacji do produkcji wody słodkiej (odwrócona osmoza), m) kabestanów cumowniczych, n) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), o) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) płynu chłodzącego HT, BT, LT agregatów prądotwórczych, f) wody morskiej,

		g) sprężonego powietrza, h) zęzowego, i) wody zaolejonej, j) balastowego, wody sanitarnej, k) wody lodowej, l) ściekowej, m) wentylacji, n) klimatyzacji, o) CO, p) oleju brudnego; 4) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) armatek wodnych, b) Novec, c) mgły wodnej, d) CO₂, e) kurtyn wodnych, f) wykorzystanie sprzętu do współpracy ze śmigłowcem, OPA i PPOŻ; 5) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ oraz repetytorów PPOŻ, c) ZSZS; 6) usuwanie usterek i niesprawności; 7) przygotowanie do pracy, uruchomienie urządzeń głównych i pomocniczych na łodziach RIB.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa źródeł prądu na jednostce pływającej; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie: a) postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty), b) awaryjnego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaje sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej, 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podstawy udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
----	------------------------	---

Załącznik nr 2

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu SKS 40

Tabela nr 1 – dowódca

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania statku; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcję i zdania w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) zasady manewrowania podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu;

		6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) organizacja pływania jednostki pływającej podczas wykonywania działań granicznych; 8) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 9) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 12) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 13) organizacja dni techniki.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza oraz Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane elementy z nawigacji taktycznej (meldunek radarowy, manewr antykolizyjny, manewry na zbliżenie, poszukiwanie); 7) wybrane zagadnienia dotyczące określania dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji); 8) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej w zakresie ratownictwa morskiego; 6) zasady użycia pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) formularzy technicznych; b) dzienników: granicznego, nawigacyjnego, zdarzeń i maszynowego, c) książek: ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz ewidencji sprzętu i materiałów trwałych.
12.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
13.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów mechanizmów oraz urządzeń pomocniczych; 2) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
14.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami; 5) określanie dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji).
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) kierowanie i koordynowanie PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego, c) zdarzeń; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.

Tabela nr 2 – zastępca dowódcy o specjalności pokładowej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania statku; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcję i zdania w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) zasady manewrowania jednostką pływającą; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe;

		10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 11) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane elementy z nawigacji taktycznej (meldunek radarowy, manewr antykolizyjny, manewry na zbliżenie, poszukiwanie); 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
9.	Obrona przeciwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej w zakresie ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń.

12.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika nawigacyjnego, b) dziennika zdarzeń, c) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych – Technika specjalna i uzbrojenie.

Tabela nr 3 – zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki w dziale maszynowym.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL;

		5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) zasady prowadzenia przeglądów: a) mechanizmów oraz urządzeń pomocniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych i pomocniczych, c) wyposażenia elektrycznego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) znajomość zasad przeglądów i remontów wg PRS.

9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych, e) elektrycznych mechanizmów głównych.
10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp: wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza, j) chłodnic, k) kabestanów, l) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) roztworu mocznika, d) oleju hydraulicznego, e) wody morskiej, f) sprężonego powietrza, g) zęzowego, h) wody zaolejonej, i) balastowego, j) wody sanitarnej,

		k) wody pitnej, l) ścieków sanitarnych, m) wentylacji, n) klimatyzacji, o) CO, p) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB.
11.	Obrona przeciwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) formularza technicznego, c) książki zapisów olejowych,

		d) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, e) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, f) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, g) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, h) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) dźwigu pokładowego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, h) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, i) odolejacza, j) kabestanów cumowniczych, k) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, l) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), m) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa,

		b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) ścieków sanitarnych, k) wentylacji, l) klimatyzacji, m) CO, n) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa: a) wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu), b) centrali PPOŻ; 5) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna na jednostce pływającej	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, e) sieci elektrycznych na łodziach RIB; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (w różnych wariantach); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.

4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego, b) formularzy technicznych, c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, d) książki zapisów olejowych.

Tabela nr 4 – oficer wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) funkcję i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania jednostki pływającej; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady kierowania działaniami grupy kontrolnej; 8) sporządzanie notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 9) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 10) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących

		w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowy Kodeks ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) pojęcia: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej oraz łodzi RIB; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR– w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej w zakresie ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.

11.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń; 3) zasady prowadzenia formularzy technicznych i dzienników w dziale pokładowym jednostki pływającej oraz łodzi RIB.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia łodzi RIB do realizacji działań granicznych; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzenie dokumentacji z kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie łodzią RIB podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) sytuacji awaryjnych, obejmujących w szczególności: awarie steru, awarie napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 5) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.

4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS i SG na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika nawigacyjnego, b) dziennika zdarzeń, c) książek materiałowych.

Tabela nr 5 – straszy bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 3) funkcję i zdania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) sygnały do zatrzymania statku; 5) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 6) zasady sporządzania: a) protokołu kontroli statku, b) notatki urzędowej i służbowej; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady alarmowe na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) organizacja pływania jednostki pływającej podczas wykonywania działań granicznych; 6) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 8) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 9) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej oraz łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.

7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówek; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej oraz urządzeń pokładowych na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) wiedza z zakresu przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia: a) dźwigu pokładowego, b) wciągarki kotwicznej i kabestanów.
9.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
10.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR– w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
11.	Dokumentacja służbowa	Zasady prowadzenia dzienników w dziale pokładowym jednostki pływającej.
12.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) koordynacja działań pokładowych podczas: a) cumowania, kotwiczenia, b) wejścia i wyjścia z portu, c) sytuacji awaryjnych, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS i SG na jednostce pływającej; 2) posługiwanie się MKS; 3) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
8.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń.

Tabela nr 6 – oficer mechanik wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki w dziale maszynowym.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL;

		5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowy Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) zasady prowadzenia przeglądów: a) mechanizmów oraz urządzeń pomocniczych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych i pomocniczych; 2) wytyczne w sprawie prowadzenia gospodarki MPS; 3) przepisy regulujące zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej; 4) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów,

		d) śrub napędowych.
10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp: wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza, j) chłodnic, k) kabestanów, l) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO,

		o) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB.
11.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
12.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
13.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) dziennika wachty portowej, c) formularza technicznego, d) książki zapisów olejowych, e) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, f) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, g) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, h) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.

14.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej na jednostce pływającej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) dźwigu pokładowego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, h) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, i) odolejacza, j) kabestanów cumowniczych, k) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, l) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), m) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa,

		b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) ścieków sanitarnych, k) wentylacji, l) klimatyzacji, m) CO, n) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 5) obsługa centrali PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej, e) sieci elektrycznych na łodziach RIB, 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie – z postojowego agregatu prądotwórczego i odwrotnie (w różnych wariantach); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
5.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego, b) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych PPOŻ i OPA, c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych narzędziowych.

Tabela nr 7 – starszy elektryk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) organizacja dni techniki w sekcji elektromechanicznej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).

4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość właściwości konstrukcyjnych jednostki pływającej	1) budowa, dane konstrukcyjne kadłuba i nadbudówki; 2) rozmieszczenie oraz pojemności zbiorników na jednostce pływającej; 3) znajomość pojęć: stateczność, niezatapialność.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów: a) mechanizmów oraz urządzeń elektrycznych na jednostce pływającej, b) wyposażenia elektrycznego mechanizmów głównych i pomocniczych, c) wyposażenia elektrycznego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) przepisy określające zasady gospodarowania mieniem będącym w zarządzie SG; 3) klasyfikacja przeglądów i remontów wg PRS.
9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, w szczególności prądnic, c) linii wałów, d) śrub napędowych, e) elektrycznych mechanizmów głównych.

10.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp: wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza, j) chłodnic, k) kabestanów, l) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej:
-----	---	--

		c) wodno-hydrantowej, d) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB.
11.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) zasady obsługi: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 2) zasady przejścia z zasilania z lądu na zasilanie zespołów prądotwórczych i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) zasady usuwania usterek i niesprawności.
12.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
13.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
14.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) formularza technicznego,

		c) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku, d) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych, e) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
15.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej na jednostce pływającej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) dźwigu pokładowego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, h) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, i) odolejacza, j) kabestanów cumowniczych, k) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, l) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera),

		m) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarowego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) ścieków sanitarnych, k) wentylacji, l) klimatyzacji, m) CO, n) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 5) obsługa centrali PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 2) przejście z zasilania z lądu na zasilanie zespołów prądotwórczych i odwrotnie (różne warianty); 3) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 4) usuwanie usterek i niesprawności.

5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego, b) książki ewidencji materiałów jednorazowego użytku oraz książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych.

Tabela nr 8 – specjalista łączności i obserwacji technicznej

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) sygnały do zatrzymania statku; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 6) zasady sporządzania: a) protokołu kontroli statku, b) notatki urzędowej i służbowej; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz na łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia korespondencji radiowej zgodnie z przepisami GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia obrony PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR– w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia: a) książki ewidencji jednorazowego użytku, b) książki ewidencji sprzętu i materiałów trwałych.
11.	Dokumentacja służbowa	Zasady prowadzenia dziennika: a) zdarzeń, b) nawigacyjnego, c) korespondencji radiowej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych na jednostce pływającej	Wykorzystanie sprzętu i urządzeń do realizacji działań granicznych.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) zachowanie się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS i SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dzienników: a) zdarzeń, b) nawigacyjnego, c) korespondencji radiowej.
----	--------------------------	--

Tabela nr 9 – starszy marynarz

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania statku; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) sporządzanie notatek i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych;

		10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodziach RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane oraz obsługa.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG;

		3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) zasady wykorzystania flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej; 6) podstawowe dane techniczne sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacyjnego na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	Zasady prowadzenia dzienników: a) nawigacyjnego, b) zdarzeń.
11.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie dokumentacji z kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wacht w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS i SG na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej i łodziach RIB; 3) posługiwanie się MKS; 4) wykorzystanie sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej na jednostce pływającej i łodziach RIB.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) podjęcie łodzi RIB poszkodowanego z wody; 4) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 10 – starszy motorzysta wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych i codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979);

		6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) znajomość mechanizmów głównych na łodziach RIB.
8.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych; 2) zasady prowadzenia obsług profilaktycznych i remontów; 3) podział remontów; 4) realizacja dni techniki; 5) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego; 6) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych na łodziach RIB.

9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp: wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza, j) chłodnic, k) kabestanów, l) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej:
----	---	--

		a) wodno-hydrantowej, b) CO ₂ ; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) podstawowa budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB.
10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu i środków ratunkowych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego na łodziach RIB, b) formularza technicznego na łodziach RIB, c) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, d) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych;

		2) obsługa mechanizmów głównych na łodziach RIB; 3) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) dźwigu pokładowego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, h) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, i) odolejacza, j) kabestanów cumowniczych, k) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, l) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), m) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO,

		o) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 5) obsługa centrali PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 2) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 3) obsługa sieci elektrycznej wykorzystywanej na łodziach RIB; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej oraz łodzi RIB.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego na łodziach RIB, b) formularza technicznego na łodziach RIB, c) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, d) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.

Tabela nr 11 – motorzysta wachtowy - elektryk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych na jednostce pływającej	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 11) organizacja dni techniki.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia: a) przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych, b) obsług profilaktycznych i remontów; 2) podział remontów; 3) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego; 4) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych na łodziach RIB.

8	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) znajomość mechanizmów głównych na łodziach RIB.
9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza, j) chłodziń, k) kabestanów, l) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej,

		j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ; 10) budowa i znajomość instalacji elektrycznej na łodziach RIB.
10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej oraz łodziach RIB; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu i środków ratunkowych oraz ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
14.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia: a) dziennika maszynowego, b) dziennika technicznego, c) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, d) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) obsługa mechanizmów głównych na łodziach RIB;
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) dźwigu pokładowego, b) wirówek, c) sprężarek, d) kotła CO wraz z palnikiem, e) pomp: zęzowej i balastowej, f) pomp PPOŻ, g) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, h) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, i) odolejacza, j) kabestanów cumowniczych, k) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, l) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), m) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej,

		h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 5) obsługa centrali PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) podstawowa obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 2) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 3) obsługa sieci elektrycznej wykorzystywanej na łodziach RIB; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
4.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie: a) dziennika maszynowego na łodziach RIB, b) formularza technicznego na łodziach RIB, c) dokumentacji technicznej na łodziach RIB, d) innych dokumentów sporządzanych na jednostce pływającej.
----	-----------------------	--

Tabela nr 12 – motorzysta wachtowy

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania w terytorialnym zasięgu dywizjonu.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa i przeznaczenie mechanizmów głównych i urządzeń pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	Zasady wykorzystania sprzętu łączności znajdującego się na jednostce pływającej.
7.	Zasady eksploatacji jednostki pływającej	1) rodzaje i zasady prowadzenia przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych; 2) zasady prowadzenia obsługi profilaktycznej i remontów; 3) podział remontów; 4) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.
8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych.
9.	Budowa i zasady działania urządzeń jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, w tym rozmieszczenie sprzętu PPOŻ, f) pomp wirowych, wyporowych i śrubowych, g) dźwigu pokładowego, h) wciągarek cumowniczo-kotwicznych, i) odolejacza,

		j) chłodnic, k) kabestanów, l) maszyny sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych, m) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), n) przenośnego urządzenia – zapory olejowej, 2) zasady dotyczące obsługi i kontroli pracy systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydrantowego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) dane techniczne i budowa instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) źródła prądu na jednostce pływającej - dane techniczne, budowa, oraz rozdział energii elektrycznej; 5) budowa systemu ładowania baterii akumulatorowych; 6) budowa i rozmieszczenie elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej; 7) budowa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych; 8) budowa głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 9) budowa i rozmieszczenie centrali PPOŻ.
--	--	---

10.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
11.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
12.	Dokumentacja służbowa	Rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa: a) silników i przekładni głównych, b) agregatów prądotwórczych, c) linii wałów, d) śrub napędowych; 2) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Obsługa urządzeń jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie: a) wirówek, b) sprężarek, c) kotła CO wraz z palnikiem, d) pomp: zęzowej i balastowej, e) pomp PPOŻ, f) pomp: wirowych, śrubowych, krętych, g) wciągarki cumowniczo-kotwicznej, h) odolejacza, i) kabestanów cumowniczych, j) maszynki sterowej, trzonów sterowych, płetw sterowych,

		k) przenośnego urządzenia do usuwania produktów ropopochodnych (zestaw skimmera), l) przenośnego urządzenia – zapory olejowej; 2) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie systemów jednostki pływającej: a) paliwa, b) oleju smarnego, c) oleju hydraulicznego, d) wody morskiej, e) sprężonego powietrza, f) zęzowego, g) wody zaolejonej, h) balastowego, i) wody sanitarnej, j) wody pitnej, k) ścieków sanitarnych, l) wentylacji, m) klimatyzacji, n) CO, o) oleju brudnego; 3) przygotowanie do pracy, uruchomienie instalacji systemów gaszenia na jednostce pływającej: a) wodno-hydrantowej, b) CO₂; 4) obsługa wyposażenia elektrycznego mechanizmów pomocniczych (przy uruchomieniu, w ruchu i przy odstawieniu); 5) obsługa centrali PPOŻ; 6) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) podstawowa obsługa: a) źródeł prądu na jednostce pływającej, b) systemu ładowania baterii akumulatorowych, c) elektrycznych tablic rozdzielczych na jednostce pływającej, d) głównych i pomocniczych tablic rozdzielczych znajdujących się na jednostce pływającej; 2) rodzaj sieci elektrycznej wykorzystywanej na jednostce pływającej; 3) usuwanie usterek i niesprawności.

4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 13 – marynarz wachtowy -bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu z kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień;

		3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 3) rejon pływania oraz przepisy portowe; 4) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady przygotowania do pracy, uruchomienia i odstawienia wciągarki kotwicznej i kabestanów.

8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Podstawowe przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
11.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty z zakresu nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Nawigacja	Obsługa podstawowych urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.

4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 14 – marynarz wachtowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania statku; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP oraz pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) rejon pływania oraz przepisy portowe; 3) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 4) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej oraz łodziach RIB.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodziach RIB ; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej.

8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 4) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Nawigacja	Obsługa podstawowych urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej i łodziach RIB.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.

5.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu obserwacyjnego i radiolokacyjnego na jednostce pływającej i łodziach RIB; 2) posługiwanie się MKS.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 15 – kucharz

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej oraz prowadzenia działań granicznych; 3) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 4) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu dywizjonu; 5) sygnały do zatrzymania statku; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności: z Siłami Zbrojnymi, Policją, SAR, administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa i przeznaczenie urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979);

		7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 2) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 3) rejon pływania oraz przepisy portowe.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności znajdującego się na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasada działania systemu wentylacji i PPOŻ w kambuzie; 4) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasad udzielania pomocy innym statkom;

		4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Logistyka	Zasady pobierania, przechowywania i transportowania żywności, uzupełniania zapasów oraz gospodarowania odpadami.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Pełnienie służby i prowadzenie działań granicznych z zakresu nabywanych uprawnień.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Nawigacja	Obsługa podstawowych urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	1) wykorzystanie sprzętu obserwacyjnego na jednostce pływającej; 2) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Załącznik nr 3

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu IC 16 M III / SAR 1500

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w

		szczegółności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane zagadnienia dotyczące określania dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji); 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu; c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych;

	morskie	2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dziennika granicznego; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.

Tabela nr 2 – zastępca dowódcy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń

		nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zatrzymanie statku do kontroli; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzanie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 3 – oficer mechanik

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych jednostki pływającej oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) organizacja dni techniki.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).

4.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach SG; 3) znajomość flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa silników głównych; 2) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) hydraulicznego, d) wody chłodzącej, e) PPOŻ, f) osuszania, g) CO, h) awaryjnego ładowania akumulatorów; 3) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa oraz rozdział energii elektrycznej; 4) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych oraz zasady ich eksploatacji; 5) budowa i zasady eksploatacji pędników strugowodnych; 6) przekładnie silników głównych - budowa i zasady eksploatacji; 7) rodzaje przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych oraz rodzaje przeglądów i zasady prowadzenia obsługi profilaktycznych i remontów; 8) podział remontów; 9) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.

7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych w zakresie nabywanych uprawnień.
2.	Obsługa silników głównych i mechanizmów pomocniczych	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silników głównych; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silników głównych; 3) obsługa: a) linii wałów, b) urządzenia sterowego i pędników strugowodnych, c) sterowania awaryjnego, d) agregatu prądotwórczego; 4) usuwanie usterek i niesprawności.

3.	Obsługa systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy i kontrola pracy systemów: a) paliwowego, b) hydraulicznego, c) smarnego, d) chłodzenia (różne warianty pracy systemów chłodzenia), e) osuszania, f) wentylacji, g) CO; 2) obsługa systemu gaśniczego; 3) napełnianie zbiorników paliwa; 4) obsługa pompy i systemu PPOŻ; 5) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych; 6) postępowanie związane z postojem jednostki pływającej w warunkach zimowych.
4.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
5.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
6.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Tabela nr 4 – marynarz pokładowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 2) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 3) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 6) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im

		świadczeń oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu obserwacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) znajomość wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.

8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) postępowanie podczas alarmu „człowiek za burtą”; 6) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 7) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZEŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) kotwiczenia, d) holowania, e) alarmu „człowiek za burtą”; 2) wykonywanie czynności po ogłoszeniu gotowości sztormowej;

		3) obsługa urządzeń pokładowych.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych znajdujących się na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	Obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Załącznik nr 4

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu GRIFFON 2000 TD

Tabela nr 1 – dowódca

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania jednostki; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 4) zasady wymiany i naprawy fartuchów oraz pętli głównej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad jej prowadzenia.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
6.	Eksploatacja mechanizmów jednostki pływającej	1) konserwacja urządzeń pokładowych; 2) obsługa fartuchów oraz pętli głównej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
8.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dziennika granicznego; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.

Tabela nr 2 – zastępca dowódcy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 4) zasady wymiany i naprawy fartuchów oraz pętli głównej.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zatrzymanie statku do kontroli; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzanie protokołu kontroli statku.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
6.	Obrona przeciwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
7.	Eksploatacja mechanizmów jednostki pływającej	1) konserwacja urządzeń pokładowych; 2) obsługa fartuchów oraz pętli głównej.
8.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
9.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 3 - mechanik

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Podstawowe dane oraz zasady obsługi urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) znajomość flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu do sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.
9.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa jednostki pływającej; 2) pojęcia: stateczność i niezatapialność; 3) dane techniczne, parametry pracy, budowa silnika głównego; 4) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, rozdział energii elektrycznej; 5) metody oceny jakości MPS; 6) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) hydraulicznego,

		d) PPOŻ, e) osuszania, f) CO; 7) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych oraz zasady ich eksploatacji; 8) budowa i zasady eksploatacji: a) układu napędu i śmigła o zmiennym skoku z rewersem, b) pompy balastu paliwa, c) wentylatora wzniosu; 9) zasady wykorzystania mechanizmów w sytuacjach awaryjnych; 10) zasady usuwania usterek i niesprawności.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów i systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silnika głównego; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silnika głównego; 3) obsługa: a) systemu układu sterowania, b) systemu PPOŻ, c) tablic rozdzielczych, d) akumulatorów; 4) przygotowanie do pracy i kontrola systemów: a) paliwowego, b) hydraulicznego, c) smarnego, d) chłodzenia silnika głównego (warianty pracy systemów chłodzenia), e) osuszania,

		f) wentylacji, g) CO; 5) napełnianie zbiorników paliwa jednostki pływającej; 6) usuwanie usterek i niesprawności; 7) postępowanie przy montażu i demontażu segmentów fartucha; 8) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych.
2.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
3.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
4.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Załącznik nr 5

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu PATROL 240 BALTIC

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania

		łodzi RIB; 9) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 11) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane zagadnienia dotyczące określania dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji); 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu do sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.

10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”.

3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu do sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwawaryjna	1) kierowanie i koordynowanie PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dziennika granicznego; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.

Tabela nr 2 – zastępca dowódcy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 9) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w

		szczegółności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodzi RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu do sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zatrzymanie statku do kontroli; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzanie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	1) określenie elementów manewrowych jednostki pływającej; 2) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 3) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 4) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu do sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 3 – mechanik

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych jednostki pływającej oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 10) organizacja dni techniki.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności i obserwacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach SG; 3) znajomość flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa silników głównych; 2) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) hydraulicznego, d) wody chłodzącej, e) PPOŻ, f) osuszania, g) CO, h) awaryjnego ładowania akumulatorów; 3) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa oraz rozdział energii elektrycznej;

		4) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych na jednostce pływającej i łodzi RIB oraz zasady ich eksploatacji; 5) budowa i zasady eksploatacji: a) pędników na łodzi RIB, b) przekładnie silników głównych; 6) rodzaje przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych oraz rodzaje przeglądów i zasady prowadzenia obsługi profilaktycznych i remontów; 7) metody ocena jakości MPS; 8) podział remontów; 9) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych

1.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
2.	Obsługa silników głównych i mechanizmów pomocniczych	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silników głównych; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silników głównych; 3) obsługa: a) linii wałów, b) urządzenia sterowego, c) sterowania awaryjnego, d) agregatu prądotwórczego; 4) usuwanie usterek i niesprawności.
3.	Obsługa systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy i kontrola pracy systemów: 1) paliwowego, 2) hydraulicznego, 3) smarnego, 4) chłodzenia (różne warianty pracy systemów chłodzenia), 5) osuszania, 6) wentylacji, 7) CO; 2) obsługa: a) systemu gaśniczego, b) pompy i systemu PPOŻ; 3) napełnianie zbiorników paliwa; 4) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych; 5) postępowanie związane z postojem jednostki pływającej w warunkach zimowych.
4.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa tablic rozdzielczych; 2) zmiana zasilania sieci elektrycznej z łądu na agregat prądotwórczy i odwrotnie; 3) obsługa akumulatorów i urządzenia do ładowania akumulatorów; 4) ładowanie akumulatorów z agregatu prądotwórczego.

5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Tabela nr 4 – elektryk

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych jednostki pływającej oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 10) organizacja dni techniki.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności i obserwacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach SG; 3) znajomość flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu do sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, rozdział energii elektrycznej; 2) rodzaje przeglądów zespołu prądotwórczego; 3) zasady prowadzenia obsług profilaktycznych i remontów; 4) podział remontów; 5) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) hydraulicznego, d) wody chłodzącej, e) PPOŻ,

		f) osuszania, g) CO; 6) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 7) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych na jednostce pływającej i łodzi RIB oraz ich eksploatacja; 8) zasady organizacji zaopatrzenia technicznego.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego łodzi RIB.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) wykorzystanie łodzi RIB.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Obsługa mechanizmów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie zespołu prądotwórczego; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silników głównych; 3) usuwanie usterek i niesprawności; 4) przygotowanie do pracy i kontrola pracy systemów: a) paliwowego, b) smarnego, c) chłodzenia (różne warianty pracy systemów chłodzenia), d) osuszania, e) wentylacji, f) agregatu prądotwórczego (warianty pracy systemów chłodzenia), g) CO; 5) obsługa: a) systemu gaśniczego, b) pompy i systemu PPOŻ, c) agregatu prądotwórczego; 6) napełnianie zbiorników paliwa; 7) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych; 8) postępowanie związane z postojem jednostki pływającej w warunkach zimowych.
4.	Urządzenia i sieć elektryczna	1) obsługa: a) tablic rozdzielczych, b) akumulatorów i urządzenia do ładowania akumulatorów; 2) zmiana zasilania sieci elektrycznej z łądu na agregat prądotwórczy i odwrotnie; 3) ładowanie akumulatorów z agregatu prądotwórczego.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego łodzi RIB.

Tabela nr 5 – marynarz pokładowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii w terytorialnego zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 2) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 3) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 6) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodzi RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane; 2) podstawy nawigacji morskiej; 3) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 4) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM).
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu obserwacji wzrokowo-technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) znajomość wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej na jednostce pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie protokołu kontroli statku.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) wykonywanie czynności podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) wykonywanie czynności po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) obsługa urządzeń pokładowych; 6) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych znajdujących się na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	Obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej i łodzi RIB.
5.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Tabela nr 6 – artylerzysta

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii w terytorialnego zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 2) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 3) funkcjonowanie w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 6) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) budowa, przeznaczenie, dane techniczne, wyposażenie oraz zasady właściwego i bezpiecznego wykorzystania łodzi RIB; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych, obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej oraz łodzi RIB, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane; 2) podstawy nawigacji morskiej; 3) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 4) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 5) rejon pływania oraz przepisy portowe; 6) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM).
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej oraz łodzi RIB; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu obserwacji wzrokowo-technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) znajomość wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej na jednostce pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) wykonywanie czynności podczas:

	pływającej i jej właściwości morskie	a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) wejścia i wyjścia z portu, c) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, awarię napędów, niesprawność silnika, d) alarmu „człowiek za burtą”; 4) wykonywanie czynności po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) obsługa urządzeń pokładowych; 6) wykorzystanie łodzi RIB.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych znajdujących się na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	Obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej oraz łodzi RIB.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Załącznik nr 6

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu JACHT CONRAD-46

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zagadnienia z zakresu teorii żeglowania, w tym: a) kursy względem wiatru (pojęcie kąta martwego), b) manewry podstawowe (rodzaje), c) siły działające na jacht, d) stateczność jachtu; 3) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 11) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności i obserwacji; 3) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika granicznego.

Tabela nr 2 - bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zagadnienia z zakresu teorii żeglowania, w tym: a) kursy względem wiatru (pojęcie kąta martwego), b) manewry podstawowe (rodzaje), c) siły działające na jacht, d) stateczność jachtu; 3) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności i obserwacji; 3) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 3 - motorzysta

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) podstawowe zagadnienia z zakresu teorii żeglowania, w tym: a) kursy względem wiatru (pojęcie kąta martwego), b) manewry podstawowe (rodzaje), c) siły działające na jacht, d) stateczność jachtu; 3) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 10) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 11) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Nawigacja	Budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływających.
4.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) znajomość flag wg MKS.

5.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów głównych i pomocniczych w sytuacjach awaryjnych i alarmowych; 4) rodzaje przeglądów, zasady prowadzenia obsług profilaktycznych i remontów; 5) rodzaje przeglądów silników głównych i mechanizmów pomocniczych.
6.	Obrona przeciwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady postępowania podczas alarmu „człowiek za burtą”; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
8.	Znajomość urządzeń głównych i urządzeń pomocniczych	1) dane techniczne, parametry pracy, budowa silników głównych; 2) regulacja statyczna i dynamiczna silników spalinowych; 3) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, rozdział energii elektrycznej; 4) metody oceny jakości MPS; 5) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) hydraulicznego, d) wody chłodzącej, e) PPOŻ, f) osuszania, g) CO; 6) zasady wykorzystania mechanizmów w sytuacjach awaryjnych; 7) zasady usuwania usterek i niesprawności; 8) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych oraz ich eksploatacja; 9) budowa i eksploatacja: a) pędnika jednostki pływającej,

		b) przekładni silników głównych.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZEŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów i systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silników głównych; 2) kontrola parametrów pracy silnika głównego i jego instalacji alarmowej; 3) obsługa: a) linii wałów, b) sprzęgła elastycznego, c) mocowania silnika głównego do fundamentu, d) urządzenia sterowego i pędnika statku, e) sterowania awaryjnego, f) agregatu prądotwórczego, g) tablic rozdzielczych, h) akumulatorów, i) systemu gaśniczego, j) pompy i systemu PPOŻ; 4) przygotowanie i kontrola pracy systemów: a) paliwowego, b) hydraulicznego, c) smarnego, d) chłodzenia silnika głównego (różne warianty pracy systemów chłodzenia), e) osuszania, f) wentylacji, g) CO; 5) napełnianie zbiorników paliwa;

		6) wykorzystanie systemów w sytuacjach awaryjnych; 7) zmiana zasilania sieci elektrycznej z lądu na zasilanie z agregatu prądotwórczego i odwrotnie; 8) ładowanie akumulatorów z agregatu prądotwórczego; 9) usuwanie usterek i niesprawności.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień.
3.	Obrona przeciwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
4.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
5.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Tabela nr 4 – marynarz pokładowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 2) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 3) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 4) zasady współdziałania z innymi podmiotami, instytucjami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) podstawowe zagadnienia z zakresu teorii żeglowania, w tym: a) kursy względem wiatru (pojęcie kąta martwego), b) manewry podstawowe (rodzaje), c) siły działające na jacht, d) stateczność jachtu; 3) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 4) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 5) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 6) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 7) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 10) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w bezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
7.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

8.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
II.	CZEŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie obowiązków podczas manewrów oraz pełnienia wachty w zakresie nabywanych uprawnień; 2) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 3) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych; 2) wykorzystanie i korekta pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności i obserwacji; 3) posługiwanie się MKS.

5.	Obrona przeciwwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Załącznik nr 7

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu TM-1025 2IBC, PARKER 900 BALTIC, PARKER 1000 BALTIC, S– 7500 K , S – 7500 WJ

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania jednostki; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w zis z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych;

		10) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposób wykorzystania i korekta; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane elementy z nawigacji taktycznej; 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej i udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) koordynowanie działań grupy kontrolnej podczas kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) manewrowanie podczas: a) cumowania, kotwiczenia i holowania, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania podczas trudnych warunków, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej: a) określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami, b) planowanie podróży.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	1) prowadzenie dziennika granicznego; 2) sporządzanie dokumentacji związanej ze strzelaniem artyleryjskim.

Tabela nr 2 - bosman

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.

6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej i udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.

II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zatrzymanie statku do kontroli; 2) przeprowadzenie kontroli jednostki pływającej jako dowódca grupy kontrolnej; 3) sporządzanie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji; 3) posługiwanie się MKS; 4) obsługa sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
5.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 3 – motorzysta

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).

4.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) znajomość flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu do sygnalizacji wzrokowo – technicznej.
6.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.

8.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy oraz budowa silników głównych; 2) zasady regulacji statycznej silników spalinowych; 3) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa oraz rozdział energii elektrycznej; 4) metody oceny jakości MPS; 5) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarnego, c) wody chłodzącej, d) PPOŻ, e) osuszania, f) CO; 6) zasady wykorzystania mechanizmów w sytuacjach awaryjnych; 7) sposoby usuwania usterek i niesprawności; 8) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych oraz zasady ich eksploatacja; 9) budowa i zasady eksploatacji przekładni silników głównych.
9.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów i systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silników głównych; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silnika głównego; 3) obsługa linii wałów i sprzęgła elastycznego; 4) obsługa: a) urządzenia sterowego, b) sterowania awaryjnego, c) alternatora, d) gaśnic,

		e) pompy i systemu PPOŻ, f) tablic rozdzielczych, g) akumulatorów; 5) przygotowanie i kontrola pracy systemów: a) paliwowego, b) smarnego, c) chłodzenia silników głównych (warianty pracy systemów chłodzenia), d) osuszania, e) wentylacji, f) CO; 6) napełnianie zbiorników paliwa; 7) zmiana zasilania z sieci z lądu na zasilanie z sieci 24V i odwrotnie; 8) ładowanie akumulatorów z alternatora; 9) usuwanie usterek i niesprawności; 10) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych.
2.	Obrona przeciwwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
3.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
4.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Tabela nr 4 – marynarz pokładowy

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii w terytorialnego zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołu kontroli statku; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 2) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 3) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 4) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 5) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 6) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 7) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.

3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.
5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu obserwacji wzrokowo-technicznej.

7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) znajomość wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu w ramach OPA.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) postępowanie podczas alarmu „człowiek za burtą”; 6) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 7) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych będących na wyposażeniu jednostki pływającej.
10.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	1) przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej; 2) rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej na jednostce pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) udział w kontroli statku jako członek grupy kontrolnej; 2) sporządzenie protokołu kontroli statku.

2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) kotwiczenia, d) holowania, e) alarmu „człowiek za burtą”; 2) wykonywanie czynności po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 3) obsługa urządzeń pokładowych.
3.	Nawigacja	Obsługa urządzeń nawigacyjnych znajdujących się na jednostce pływającej.
4.	Łączność i obserwacja	Obsługa sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji znajdującego się na jednostce pływającej.
5.	Obrona przeciwawaryjna	1) obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej; 2) postępowanie podczas awarii na jednostce pływającej.
6.	Uzbrojenie	1) przygotowanie stanowiska strzeleckiego; 2) przygotowanie broni pokładowej do wykorzystania lub użycia; 3) czyszczenie i konserwacja broni pokładowej po wykorzystaniu lub użyciu; 4) usuwanie typowych niesprawności broni pokładowej.
7.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

Załącznik nr 8

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie załogi jednostki pływającej typu MI-6, M-35

Tabela nr 1 - dowódca

I.			CZĘŚĆ TEORETYCZNA
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej	
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 7) zasady sporządzania notatek służbowych i urzędowych oraz protokołów: a) kontroli statku, b) zatrzymania osoby, c) przeszukania osoby, d) zatrzymania rzeczy; 8) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 9) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.	
2.	Organizacja pełnienia	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych;	

	służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe; 9) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych; 10) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) podstawy nawigacji morskiej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 6) wybrane zagadnienia dotyczące określania dewiacji kompasu magnetycznego (sporządzenie tabeli i wykresu dewiacji); 7) urządzenia nawigacyjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki pływającej, ich budowa, przeznaczenie, podstawowe dane.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 4) znajomość flag wg MKS; 5) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) ogólna budowa oraz dane techniczne mechanizmów jednostki pływającej; 2) zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych; 3) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych i alarmowych.
8.	Obrona przeciwawaryjna	1) organizacja i zasady prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.
9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) wytyczne Poradnika IAMSAR; 5) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 6) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.

10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale pokładowym i maszynowym; 2) zasady prowadzenia dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń, c) maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) wykorzystanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia jednostki pływającej do realizacji działań granicznych; 2) koordynowanie działań granicznych realizowanych przez jednostkę pływającą; 3) zatrzymanie statku do kontroli; 4) przeprowadzenie kontroli statku; 5) sporządzanie protokołu kontroli statku.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) wykonywanie czynności obowiązujących w rozkładach alarmowych z zakresu nabywanych uprawnień; 2) manewrowanie podczas: a) cumowania i kotwiczenia, b) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, c) wejścia i wyjścia z portu, d) pływania w trudnych warunkach, obejmujących w szczególności: awarię steru, niesprawność silnika, e) alarmu „człowiek za burtą”.
3.	Nawigacja	1) obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych; 3) wybrane elementy nawigacji morskiej - określenie pozycji jednostki pływającej wybranymi metodami.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) obsługa sprzętu łączności i obserwacji; 3) posługiwanie się MKS.
5.	Obrona przeciwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.

6.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
7.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dzienników: a) granicznego, b) nawigacyjnego i zdarzeń.

Tabela nr 2 - motorzysta

I.	CZĘŚĆ TEORETYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) przebieg linii granicy państwowej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 5) funkcje i zadania jednostki pływającej w terytorialnym zasięgu działania dywizjonu; 6) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki; 2) zadania jednostki pływającej, rozkłady obowiązujące na jednostce pływającej oraz obowiązki z zakresu nabywanych uprawnień; 3) organizacja funkcjonowania jednostki pływającej w warunkach trudnych oraz codziennych; 4) funkcjonowanie jednostki pływającej w warunkach alarmu; 5) zasady postępowania po ogłoszeniu gotowości sztormowej; 6) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 7) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 8) budowa, przeznaczenie i eksploatacja mechanizmów głównych i pomocniczych oraz bhp przy ich obsłudze; 9) organizacja dni techniki na jednostce pływającej.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich; 2) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 3) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 6) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	Budowa, przeznaczenie i podstawowe dane urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej.

5.	Uzbrojenie	1) budowa i dane techniczne broni pokładowej; 2) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego w służbie granicznej; 3) przepisy dotyczące przechowywania broni palnej i amunicji oraz jej kontroli obowiązujące w MOSG; 4) przepisy dotyczące przewożenia broni palnej i amunicji; 5) przepisy i zasady dotyczące przydzielania, przechowywania oraz zabezpieczenia uzbrojenia na jednostce pływającej; 6) zasady posługiwania się bronią pokładową, warunki wykonywania strzelań, konserwacja; 7) dokumentacja eksploatacyjna użytkowanego na jednostce pływającej uzbrojenia; 8) warunki bezpieczeństwa, komendy i meldunki przy wykonywaniu strzelań artyleryjskich; 9) zasady usuwania typowych niesprawności broni pokładowej.
6.	Łączność i obserwacja	1) zasady wykorzystania sprzętu łączności, obserwacji i radiolokacji na jednostce pływającej; 2) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 3) znajomość flag wg MKS; 4) zasady obsługi sprzętu sygnalizacji wzrokowo-technicznej.
7.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	1) dane techniczne, parametry pracy, budowa silników głównych; 2) źródła prądu na jednostce pływającej, dane techniczne, budowa, rozdział energii elektrycznej; 3) metody oceny jakości MPS; 4) budowa systemów: a) paliwowego, b) oleju smarowego, c) wody chłodzącej, d) PPOŻ, e) osuszania, f) CO; 5) wyposażenie elektryczne urządzeń głównych i pomocniczych oraz ich eksploatacja; 6) budowa i zasady eksploatacji przekładni silników głównych; 7) zasady wykorzystania mechanizmów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych; 8) zasady usuwania usterek i niesprawności.
8.	Obrona przeciwwawaryjna	1) organizacja prowadzenia PPOŻ i OPA na jednostce pływającej; 2) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 3) znajomość sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenia na jednostce pływającej.

9.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady udzielania pomocy innym statkom; 4) zasady udzielania poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego; 5) zasady wykorzystania pirotechnicznych środków sygnałowych znajdujących się na jednostce pływającej.
10.	Dokumentacja służbowa	1) rodzaje dokumentacji w dziale maszynowym; 2) zasady prowadzenia dziennika maszynowego.
11.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki materiałowej na jednostce pływającej.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Obsługa mechanizmów i systemów jednostki pływającej	1) przygotowanie do pracy, uruchomienie i odstawienie silników głównych; 2) kontrola parametrów pracy i instalacji alarmowej silników głównych; 3) obsługa: a) linii wałów i sprzęgła elastycznego, b) urządzenia sterowego, c) sterowania awaryjnego, d) alternatora, e) tablic rozdzielczych, f) akumulatorów, g) pompy PPOŻ; 4) przygotowanie i kontrola pracy systemów: a) paliwowego, b) smarnego, c) chłodzenia silników głównych (warianty pracy systemów chłodzenia), d) PPOŻ, e) osuszania, f) wentylacji,

		g) CO; 5) napełnianie zbiorników paliwa; 6) zmiana zasilania sieci elektrycznej z lądu na zasilanie z agregatu prądotwórczego i odwrotnie; 7) ładowanie akumulatorów z alternatora; 8) usuwanie usterek i niesprawności; 9) wykorzystanie systemów jednostki pływającej w sytuacjach awaryjnych.
2.	Obrona przeciwawaryjna	Obsługa sprzętu do walki z wodą i pożarem oraz jego rozmieszczenie na jednostce pływającej.
3.	Ratownictwo morskie	1) wykorzystanie środków ratunkowych i ratowniczych; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
4.	Dokumentacja służbowa	Prowadzenie dziennika maszynowego.

Załącznik nr 9

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających będących na wyposażeniu dywizjonu

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego; 5) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 6) rodzaje dokumentów uprawniających do prowadzenia żeglugi i działalności na terenie POM; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 3) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 4) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 5) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień;

		3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM).
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 2) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień.

8.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz zasady prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Sporządzanie dokumentów związanych z prowadzeniem kontroli statku.
2.	Nawigacja	Wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych.
3.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) posługiwanie się MKS; 3) wykorzystanie sprzętu łączności i obserwacyjnego.
4.	Ratownictwo morskie	1) sygnały wzywania pomocy na morzu; 2) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
5.	Obrona przeciwawaryjna	Posługiwanie się sprzętem PPOŻ.
6.	Manewrowanie jednostką pływającą	Manewrowanie podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) holowania, d) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, e) podczas alarmu „człowiek za burtą”.

Załącznik nr 10

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu WZD MOSG

Tabela nr 1 - sternik

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) sygnały do zatrzymania innych statków; 3) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego; 4) znajomość przepisów obowiązujących na POM; 5) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 3) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 4) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe.
3.	Nawigacja	1) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania oraz przepisy portowe; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) wybrane elementy zasad nawigacji taktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem manewru na bezpośrednie zbliżenie.

4.	Łączność i obserwacja	1) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 2) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS.
5.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień.
7.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Planowanie rejsów do działań bojowych.
2.	Nawigacja	Wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych.
3.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) posługiwanie się MKS;

		3) wykorzystanie sprzętu łączności i obserwacji.
4.	Ratownictwo morskie	1) sygnały wzywania pomocy na morzu; 2) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
5.	Obrona przeciwwawaryjna	Posługiwanie się sprzętem PPOŻ.
6.	Manewrowanie jednostką pływającą	Manewrowanie podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) holowania, d) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, e) abordażu i podjęcia zespołów bojowych z pokładu jednostki pływającej lub innego statku, f) alarmu „człowiek za burtą” (jedną łodzią i w zespole łodzi bojowych), g) pływania w zespole łodzi bojowych.

Tabela nr 2 - nawigator

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) sygnały do zatrzymania innych statków; 3) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego; 4) znajomość przepisów obowiązujących na terenie POM; 5) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi, Policją, SAR i administracją rządową.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 3) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 4) zasady zachowania się podczas pływania w trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, zalodzenie, warunki sztormowe.
3.	Nawigacja	1) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania oraz przepisy portowe; 4) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM); 5) wybrane elementy nawigacji taktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem manewru na bezpośrednie zbliżenie.
4.	Łączność i obserwacja	1) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 2) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS.

5.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej.
6.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień.
7.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz znajomość zasad prowadzenia tej dokumentacji.
II.	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA	
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Planowanie rejsów do działań bojowych.
2.	Nawigacja	Wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych.
4.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) posługiwanie się MKS; 3) wykorzystanie sprzętu łączności i obserwacyjnego.
6.	Ratownictwo morskie	1) sygnały wzywania pomocy na morzu; 2) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.

7.	Obrona przeciwwawaryjna	Posługiwanie się sprzętem PPOŻ.
7.	Manewrowanie jednostką pływającą	Manewrowanie podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) holowania, d) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, e) abordażu i podjęcia zespołów bojowych z pokładu jednostki pływającej lub innego statku, f) podczas alarmu „człowiek za burtą” (jedną łodzią i w zespole łodzi bojowych), g) pływania w zespole łodzi bojowych.

Załącznik nr 11

Wykaz zagadnień z zakresu wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych przy użyciu jednostki pływającej będącej na wyposażeniu placówki MOSG

Tabela nr 1 - dowódca

I.		
CZĘŚĆ TEORETYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	1) zadania i uprawnienia funkcjonariuszy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień wynikających z ustawy o SG i innych ustaw w zakresie kontroli statku; 2) przepisy wewnętrzne dotyczące pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych; 3) sygnały do zatrzymania innych statków; 4) warunki i zasady użycia broni i środków przymusu bezpośredniego; 5) legitymowanie osób i dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy RP i pobytu na terytorium RP; 6) rodzaje dokumentów uprawniających do prowadzenia żeglugi i działalności na terenie POM; 7) zasady współdziałania z innymi instytucjami, podmiotami i służbami w szczególności z: Siłami Zbrojnymi RP, Policją, SAR i administracją rządową; 8) bazy danych wykorzystywane przez SG – w zakresie niezbędnym.
2.	Organizacja pełnienia służby na jednostce pływającej i jej właściwości morskie	1) właściwości manewrowe jednostki pływającej; 2) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane techniczne jednostki pływającej; 3) budowa, przeznaczenie i eksploatacja urządzeń pokładowych oraz bhp przy ich obsłudze; 4) zasady zachowania podczas pływania podczas trudnych warunkach hydrometeorologicznych obejmujących w szczególności: zamglenie, załodzenie, warunki sztormowe; 5) zasady zachowania się podczas pływania bez możliwości odczytu pozycji jednostki pływającej z urządzeń nawigacyjnych.
3.	Prawo morskie	1) przepisy obowiązujące na POM; 2) przepisy regulujące uprawianie rybołówstwa - w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień; 3) przepisy Konwencji Międzynarodowych, w tym Konwencji o prawie morza, Międzynarodowej Konwencji

		o bezpieczeństwie życia na morzu – SOLAS; 4) przepisy Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht – STCW; 5) przepisy Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeniom morza przez statki – MARPOL; 6) przepisy Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim (SAR) (Hamburg 1979); 7) przepisy Międzynarodowego Kodeksu ochrony statku i obiektu portowego (ISPS CODE 2004).
4.	Nawigacja	1) budowa, przeznaczenie i podstawowe dane oraz obsługa urządzeń nawigacyjnych na jednostce pływającej; 2) morskie pomoce nawigacyjne – sposoby wykorzystania i korekty; 3) system oznakowania nawigacyjnego w rejonie pływania; 4) rejon pływania oraz przepisy portowe; 5) Międzynarodowe Prawo Drogi Morskiej (MPDM).
5.	Łączność i obserwacja	1) zasady prowadzenia korespondencji w sieciach radiowych SG; 2) zasady prowadzenia łączności radiowej w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa wg przepisów GMDSS; 3) zasady wykorzystania flag wg MKS.
6.	Znajomość mechanizmów jednostki pływającej	Zasady eksploatacji mechanizmów głównych i pomocniczych jednostki pływającej.
7.	Ratownictwo morskie	1) budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie sprzętu oraz środków ratunkowych i ratowniczych na jednostce pływającej; 2) sygnały wzywania pomocy na morzu; 3) zasady postępowania podczas awarii na jednostce pływającej; 4) zasady udzielania pomocy innym statkom; 5) wytyczne Poradnika IAMSAR – w zakresie niezbędnym dla nabywanych uprawnień.
8.	Zasady prowadzenia gospodarki materiałowej	Rodzaje dokumentacji eksploatacyjnej jednostki pływającej oraz zasady prowadzenia tej dokumentacji.

II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA		
L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych
1.	Pełnienie służby granicznej i prowadzenie działań granicznych	Sporządzanie dokumentów związanych z prowadzeniem kontroli statku.
2.	Nawigacja	Wykorzystanie i korekta morskich pomocy nawigacyjnych.
3.	Łączność i obserwacja	1) posługiwanie się środkami łączności zgodnie z wymogami GMDSS oraz SG; 2) posługiwanie się MKS; 3) wykorzystanie sprzętu łączności i obserwacyjnego.
4.	Ratownictwo morskie	1) sygnały wzywania pomocy na morzu; 2) udzielanie poszkodowanemu pierwszej pomocy medycznej z zakresu ratownictwa morskiego.
5.	Obrona przeciwawaryjna	Posługiwanie się sprzętem PPOŻ.
6.	Manewrowanie jednostką pływającą	Manewrowanie podczas: a) zacumowania i odcumowania, b) kotwiczenia, c) holowania, d) cumowania do jednostki pływającej lub innego statku w ruchu, e) podczas alarmu „człowiek za burtą”.

Załącznik nr 12

Z A T W I E R D Z A M
(podpis komendanta dywizjonu)

Dnia

PROTOKÓŁ/...../.....
numer rok wydania dywizjon**WIEDZY TEORETYCZNEJ I UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH NIEZBĘDNYCH
DO NADANIA UPRAWNIENÍ**

Data wydania protokołu –

Termin do realizacji –

RODZAJ UPRAWNIENÍ	
TYP JEDNOSTKI PŁYWAJĄCEJ	
STOPIEŃ, IMIĘ I NAZWISKO	
WYKSZTAŁCENIE SPECJALISTYCZNE / KWALIFIKACJE MORSKIE	
POSIADANE UPRAWNIENIA	

Do weryfikacji wiedzy i umiejętności w protokole wyznaczona została komisja, powołana decyzją Komendanta Dywizjonu SG Nr z dnia, w składzie:

Przewodniczący: -
stopień, imię, nazwisko, stanowisko służbowe

Członkowie: -
stopień, imię, nazwisko, stanowisko służbowe

-
stopień, imię, nazwisko, stanowisko służbowe

Do nadzoru nad przebiegiem okresu adaptacyjnego wyznaczono:

.....
stopień, imię, nazwisko, stanowisko służbowe

KARTA EGZAMINACYJNA

L.p.	Dział	Zakres wiedzy teoretycznej podlegający ocenie	CZĘŚĆ TEORETYCZNA		Uwagi
			Wynik	Data i podpis	
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		

L.p.	Dział	Zakres umiejętności praktycznych podlegający ocenie	CZĘŚĆ PRAKTYCZNA		Uwagi
			Wynik	Data i podpis	
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		
			zaliczył/ nie zaliczył*		

Zaświadcza się, że

.....
stopień, imię i nazwisko

protokół nr....., wydany w dniu obejmujący sprawdzenie wiedzy
i umiejętności niezbędnych do nadania uprawnień
zakres uprawnień

do wykonywania obowiązków służbowych w składzie jednostki pływającej/przy użyciu
jednostki pływającej* SG typu zrealizował/ nie zrealizował* i otrzymał:
typ jednostki pływającej

- ☐ wynik pozytywny oraz spełnia wymogi w zakresie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędne do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych w składzie ww. jednostki pływającej/przy użyciu jednostki pływającej*
- ☐ wynik negatywny**.

Podpisy:

Przewodniczący komisji:

Członkowie komisji:

Nadzorujący:

* - niepotrzebne skreślić

** - zaznaczyć właściwe

[illegible]

Warunki w zakresie uprawnień lub zajmowanego stanowiska służbowego członków komisji weryfikującej wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne wymagane do nadania uprawnień do wykonywania obowiązków w składzie jednostki pływającej albo przy użyciu jednostki pływającej danego typu

Tabela nr 1

Jednostka pływająca typu OPV 70			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca; 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej; 3) I oficer wachtowy; 4) II oficer wachtowy; 5) starszy bosman; 6) specjalista łączności i obserwacji technicznej; 7) kucharz; 8) starszy marynarz; 9) marynarz wachtowy – bosman; 10) marynarz wachtowy;		11) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej; 12) I oficer - mechanik wachtowy; 13) oficer elektroautomatyk; 14) II oficer - mechanik wachtowy; 15) starszy elektryk; 16) starszy motorzysta wachtowy; 17) motorzysta wachtowy – elektryk; 18) motorzysta wachtowy.	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych.)
Członkowie	2.	Dowódca OPV 70.	Dowódca OPV 70.
	3.	Zastępca dowódcy OPV 70 o specjalności pokładowej.	Zastępca dowódcy OPV 70 o specjalności elektromechanicznej.
	4.	I oficer wachtowy lub II oficer wachtowy OPV 70.	Oficer elektroautomatyk lub II oficer mechanik- wachtowy OPV 70.
	5.	Starszy bosman OPV 70.	Starszy elektryk lub starszy motorzysta wachtowy OPV 70.
	6.	Starszy marynarz OPV 70.	Starszy bosman OPV 70.
	7.	Zastępca dowódcy OPV 70 o specjalności elektromechanicznej.	Zastępca dowódcy OPV 70 o specjalności pokładowej

Tabela nr 2

Jednostka pływająca typu SKS 40			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca; 2) zastępca dowódcy o specjalności pokładowej; 3) oficer wachtowy; 4) starszy bosman; 5) specjalista łączności i obserwacji technicznej; 6) starszy marynarz; 7) marynarz wachtowy – bosman; 8) marynarz wachtowy; 9) kucharz;		10) zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej; 11) oficer mechanik wachtowy 12) starszy elektryk; 13) starszy motorzysta wachtowy; 14) motorzysta wachtowy – elektryk; 15) motorzysta wachtowy.	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca SKS 40.	Dowódca SKS 40.
	3.	Zastępca dowódcy SKS 40 o specjalności pokładowej.	Zastępca dowódcy SKS 40 o specjalności elektromechanicznej.
	4.	Oficer wachtowy SKS 40.	Oficer mechanik wachtowy SKS 40.
	5.	Starszy Bosman SKS 40.	Starszy elektryk lub starszy motorzysta wachtowy SKS 40.
	6.	Starszy marynarz SKS 40.	Starszy bosman SKS 40.

Tabela nr 3

Jednostka pływająca typu IC 16 M III, SAR-1500			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY			DZIAŁ MASZYNOWY
1) dowódca; 2) zastępca dowódcy; 3) marynarz pokładowy;			4) oficer mechanik.
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca IC 16 M III, SAR-1500.	Dowódca IC 16 M III, SAR-1500.
	3.	Oficer Mechanik IC 16 M III, SAR-1500.	Oficer Mechanik IC 16 M III, SAR-1500.

Tabela nr 4

Jednostka pływająca typu GRIFFON 2000 TD			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca; 2) zastępca dowódcy;		3) mechanik.	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca GRIFFON 2000 TD.	Dowódca GRIFFON 2000 TD.
	3.	Zastępca dowódcy GRIFFON 2000 TD.	Zastępca dowódcy GRIFFON 2000 TD.
	4.	Mechanik GRIFFON 2000 TD.	Mechanik GRIFFON 2000 TD.

Tabela nr 5

Jednostka pływająca typu PATROL 240 BALTIC			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca; 2) zastępca dowódcy; 3) marynarz pokładowy; 4) artylerzysta;		5) mechanik; 6) elektryk.	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca PATROL 240 BALTIC.	Dowódca PATROL 240 BALTIC..
	3.	Zastępca dowódcy PATROL 240 BALTIC.	Zastępca dowódcy PATROL 240 BALTIC.
	4.	Mechanik PATROL 240 BALTIC.	Mechanik PATROL 240 BALTIC.

Tabela nr 6

Jednostka pływająca typu JACHT CONRAD-46			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca; 2) bosman; 3) marynarz pokładowy;		4) motorzysta.	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca JACHT CONRAD-46.	Dowódca JACHT CONRAD-46.
	3.	Motorzysta JACHT CONRAD-46.	Motorzysta JACHT CONRAD-46.

Tabela nr 7

Jednostka pływająca typu TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ			
DZIAŁ POKŁADOWY			DZIAŁ MASZYNOWY
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
1) dowódca; 2) bosman; 3) marynarz pokładowy;			4) motorzysty.
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych).
Członkowie	2.	Dowódca TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ.	Dowódca TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ.
	3.	Motorzysta TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ.	Motorzysta TM 1025 2IBC, Parker 1000 Baltic, Parker 900 Baltic, S-7500/K, S-7500/WJ.

Tabela nr 8

Jednostka pływająca typu MI-6, M-35			
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:			
DZIAŁ POKŁADOWY		DZIAŁ MASZYNOWY	
1) dowódca		2) motorzysta	
KOMISJA EGZAMINACYJNA			
		Dział pokładowy	Dział maszynowy
Przewodniczący	1.	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach ochrony granicy państwowej) lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań dywizjonu	Zastępca komendanta dywizjonu (właściwy w sprawach logistycznych)
Członkowie	2.	Dowódca MI-6, M-35	Dowódca MI-6, M-35
	3.	Motorzysta MI-6, M-35	Motorzysta MI-6, M-35

Tabela nr 9

Jednostka pływająca zaliczana do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu		
Uprawnienia z zakresu dowódcy.		
KOMISJA EGZAMINACYJNA		
Przewodniczący	1.	Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań właściwego dywizjonu.
Członkowie	2.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia dowódcy jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu.
	3.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia w dziale maszynowym danego typu jednostki będącej na wyposażeniu właściwego dywizjonu.

Tabela nr 10

Jednostka pływająca będąca na wyposażeniu WZD MOSG		
UPRAWNIENIA Z ZAKRESU:		
1) sternik; 2) nawigator.		
KOMISJA EGZAMINACYJNA		
Przewodniczący	1.	Funkcjonariusz wyznaczony przez komendanta właściwego dywizjonu posiadający uprawnienia dowódcy jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań właściwego dywizjonu.
Członkowie	2.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia sternika jednostki pływającej WZD MOSG.
	3.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia sternika jednostki pływającej WZD MOSG.

Tabela nr 11

Jednostka pływająca będąca na wyposażeniu placówek MOSG		
Uprawnienia z zakresu dowódcy.		
KOMISJA EGZAMINACYJNA		
Przewodniczący	1.	Funkcjonariusz wyznaczony przez komendanta właściwego dywizjonu posiadający uprawnienia dowódcy jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu lub Szef Służb Morskich i Koordynacji Działań właściwego dywizjonu.
Członkowie	2.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia dowódcy jednostki pływającej zaliczanej do lekkich środków pływających, będących na wyposażeniu dywizjonu.
	3.	Funkcjonariusz posiadający uprawnienia dowódcy jednostki pływającej PSG MOSG.

WZÓR

.....
(pieczęć nagłówkowa)

WNIOSEK

**O NADANIE UPRAWNIEN DO WYKONYWANIA
OBOWIĄZKÓW SŁUŻBOWYCH W SKŁADACH ZAŁÓG
JEDNOSTEK PŁYWAJĄCYCH/ PRZY UŻYCIU JEDNOSTEK PŁYWAJĄCYCH***

Na podstawie § 23 ust. 4 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 4 września 2025 r. w sprawie uprawnień do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek (Dz. Urz. KGSG poz. 45), wnoszę o nadanie:

.....
(stopień, imię i nazwisko)

..... W
(data urodzenia) (miejsce urodzenia)

uprawnień do wykonywania obowiązków służbowych:
(zakres uprawnień)

w składzie jednostki pływającej/przy użyciu jednostki pływającej Straży Granicznej* typu:

.....
(typ jednostki pływającej)

Ww. funkcjonariusz spełnia wymogi w zakresie posiadania kwalifikacji morskich oraz wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do nadania uprawnień w powyższym zakresie, określonych w zarządzeniu nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 4 września 2025 r. w sprawie uprawnień do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek.

.....
(stopień, imię, nazwisko i podpis komendanta
właściwego dywizjonu Straży Granicznej)

Na podstawie § 25 ust. 1 i 2 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 4 września 2025 r. w sprawie uprawnień do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek (Dz. Urz. KGSG poz. 45), wobec spełnienia wymogów określonych w ww. zarządzeniu, nadaję

..... s.(c.)*

(stopień, imię i nazwisko)

(imię ojca)

uprawnienia do wykonywania obowiązków służbowych
(rodzaj uprawnień)

w składach załóg jednostek / przy użyciu jednostek pływających Straży Granicznej typu*

.....

(typ jednostki pływającej)

m. p.

.....

(stopień, imię, nazwisko i podpis

Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej)

*- niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 16

[illegible]

Załącznik nr 17

MORSKI ODDZIAŁ STRAŻY GRANICZNEJ

ŚWIADECTWO Nr/.....

Na podstawie § 25 ust. 3 zarządzenia nr 41 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 4 września 2025 r. w sprawie uprawnień do wykonywania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej obowiązków służbowych w składach załóg jednostek pływających Straży Granicznej albo przy użyciu tych jednostek (Dz. Urz. poz. 45) stwierdza się, że:

Pan(i)*
stopień, imię, nazwisko

urodzony(a)* w
dzień/miesiąc/rok miejscowość

uzyskał(a)* uprawnienia

.....
**do wykonywania obowiązków służbowych w składzie
załogi jednostki pływającej/przy użyciu jednostki
pływającej Straży Granicznej***
typu

**KOMENDANT
MORSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

m. p.

stopień, imię, nazwisko i podpis

miejscowość, dzień/miesiąc/rok

*-niepotrzebne skreślić

WZÓR

[illegible]